

universitātes avīze

SVĒTDIENA,
1999. GADA
5. SEPTEMBRIS

<http://www.lanet.lv/~luua>

№1

ŠAJĀ NUMURĀ:

LR Ministru kabinets vēlas reorganizēt Latvijas Universitāti un arī Medicīnas akadēmiju

Daži viedokļi un fakti par notiekošo
2. un 3. lpp.

Latvijas Universitātes dibināšanas veicinātājam un Latvijas Republikas pirmajam valsts prezidentam Jānim Čakstem - 140

6. lpp.

LU studenti slavenās Saules kaujas pilsētā.

Kā LU astronomi vēroja Saules aptumsumu

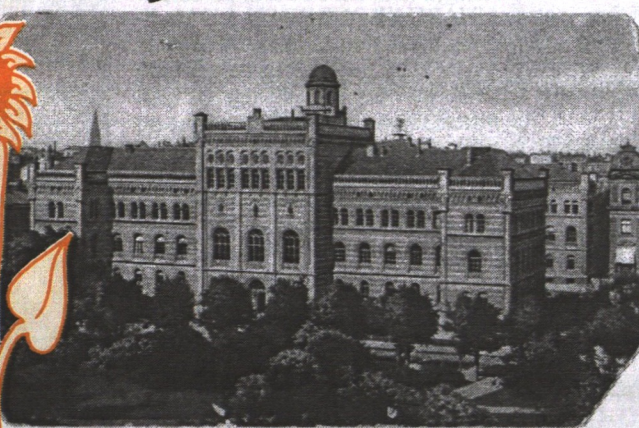
4. lpp.

Sveiks, jaunais student! jeb kādas programmas interesē studētgribošos

3. lpp.

28. septembrī Latvijas Universitāte svinēs 80 gadu jubileju

Studentu
vasara sākās
ar "Gaudeamus"

Latvijas Universitātes 80. gadadienai veltītie pasākumi

- 18.09. 21⁰⁰ Studentu balle
Ķīpsalas sporta hallē
- 23.09. 10⁰⁰ Konference "LU vēstures lasījumi".
Sekciju sēdes
- 24.09. 10⁰⁰ Konference "LU vēstures lasījumi".
Plenārsēde. Notiks arī grāmatas "LU
vēsture 1940-90" atvēršanas svētki
LU Mazajā aulā
- 25.09. 18⁰⁰ LU veterānu vakars
Zelļu ielā 8
- 27.09. 14¹⁵ Senāta svinīgā sēde
LU Mazajā aulā
- 28.09. 9⁰⁰ Ekumeniskais dievkalpojums
Doma baznīcā
- 10³⁰ Jubilejas dienas ievadījums
LU Mazajā aulā
- 19⁰⁰ Svinīgais koncerts
Latvijas Nacionālajā operā
- 22⁰⁰ Svētku salūts
Raiņa bulvārī

Uz LU jubileju iznākusi arī grāmata "LU -80", kuras atbildīgais redaktors ir profesors J. Zaķis. Atšķirībā no iepriekšējās grāmatas "LU - 75" šajā nav pieminēti informācijas autori. "Universitātes Avīzes" redakcija ir priecīga, ka 129. lpp. lasāms par periodikas vēsturi. "Universitātes Avīzes" darbinieki savukārt gatavo Alma mater jubilejas žurnālu.

Latvijas Universitātei (Himna)

Edvarta Virzas vārdi
Jāzepa Vītola mūzika (1929.)

Līdzīga Saulei Tu atnes mums dienu,
Gudrību vēriņiem gariem Tu sniedz.
Celdamās augstāku pati arvienu,
Tautai tu augstāku pacelties liec.

Latvijas slava un Latvijas glītums,
Mākslām un zinībām patvērums tur.
Svešs lai, kā ozoliem mūžīgiem, vītums
Visiem, kas mūžīgu uguni kur.

Trīs dienas XIII GAUDEAMUS jau sen kalendārā pāršķirtas (aizšķirtas). Vairs tikai atmiņas un dažas fotogrāfijas palikušas no šīs vasaras lielākā dziedošu un dejojošo studentu saietā Viļņā. No LU dziedāja "Juventus", "Minjona", "Latve", dejoja "Dancis", kā vienmēr atraktīva bija folkloras kopa "Dandari".

Latvijas studentu kora repertuāru sastādīja LU jauktā kora vadītājs Juris Kļaviņš. Visi baltieši izpildīja arī maestro J. Kļaviņa dziesmu "Alma mater" ar Anitas Kārklīņas vārdiem.

Atmiņas katram citādas, bet kaut kur tomēr ļoti kopīgas. Inga: - Šie svētki bija kā tāda maratona skrējiena finišs. Kā Rīgā Dziesmu svētku ieskaņu koncertā sākās, tā cauri Līgo vakaram ar dziesmām un dejām līdz svētku koncertiem Viļņā. Brīžiem elpa aizrāvās un kājas, likās, atsacīsies klausīt, bet sirds turpināja pukstēt.

Jana: - Svētku atklāšanā pūtēju orķestri spēlēja vismaz divas stundas, un viņiem bija pilnīgi vienalga, ka smalkajā lietū instrumenti bija izmirkuši gluži slapji un slīdīgi.

Didzis: - Salika visus latviešus dzīvot vienkopus. Kamēr vakarā sameklēju igauņu draugus, kamēr patusējāties, kamēr atnācu uz latviešu kopmītni... Stāvu un gaidu liftu uz 12. stāvu. Kā lai es zinu, ka Lietuvā lifti naktī nestrādā?

Sanita: - Iepazinās ar jauku puisi no Poācijas akadēmijas. Joprojām satiekamies.

Ieva: - Piecu kilometru garais svētku gājiens bija īsts izturības pārbaudījums.

Ģirts: - Vislabāk patika latviešu dejotāju uzstāšanās. Jautri, priecīgi. Arī dejas nosaukums "Students apkārt klejodams" (nav pārprotams) runā pats par sevi - īsti studentiski.

Atmiņas pierakstījusi -
SOLVITA

Jaunā Studenta svētki notiks

5. septembrī plkst. 19.30 Doma laukumā. Sekos gājiens uz Raiņa bulvāri 19 - LU galveno ēku.

6. septembrī plkst. 8.30 un plkst. 11.30 Nacionālajā operā LU vadība tiekas ar 1. kursa studentiem.

DOMĀSIM KOPĀ

LR Saeimai, LR Izglītības ministrijai, masu medijiem

Latvijas Universitātes Senāta atklātā vēstule

Sakarā ar LR MK rīkojumu "Par Latvijas Universitātes un Latvijas Medicīnas akadēmijas reorganizāciju".

Latvijas augstskolās ir daudzas studiju programmas, kuras dublējas, tādējādi netiek racionāli izmantoti studijām paredzētie līdzekļi.

Turklāt LU Satversmes komisija vērs uzmanību, ka Eiropas universitāšu Lielajā hartā un Erfurtes deklarācijā "Virzība uz universitātes autonomiju un atbildību XXI gadsimtā" nostiprināts universitāšu autonomijas un neaizskaramības princips.

Tādējādi LU Senāts ir neizpratnē ar MK nedemokrātisko rīcību - par jebkāda dialoga trūkumu, pieņemot šo rīkojumu, nekonsultējoties ar LU akadēmisko personālu.

Vēloties pievērst uzmanību iepriekš minētajam, LU Senāta viedoklis ir šāds: Piekrist LR MK lēmumam - pievienot Latvijas Medicīnas akadēmiju Latvijas Universitātei.

Taču LU Senāts uzskata, ka minētā reorganizācija veicama saskaņā ar LU Satversmes 6.1. punktu, kas paredz jaunu struktūrvienību, to skaitot arī akadēmiju, iekļaušanu LU sastāvā.

LU Senāta vārdā -

LU Senāta priekšsēdētājs, profesors Mārcis Auziņš

Medicīnas akadēmijas studenti vēlas studēt

Savu viedokli pauž Medicīnas akadēmijas III kursa students ZIGMĀRS SEBRIS.

Kādēļ izvēlēties studijas Medicīnas akadēmijā?

Kad pirms diviem gadiem uzsāku studijas, tā bija vienīgā iespēja. Universitātē Medicīnas fakultātē tika atvērta pavasim nesen.

Ceru, ka būs ārsts, bet vēl neesmu izvēlējis specialitāti. Šobrīd strādāju Gailezera bērnu slimnicā, te rodas reālais priekšstats par šo darbu, kaut vai par to, kādas ir attiecību formas slimnīcas personālā starpā.

Tava attieksme pret valdības lēmumu par reorganizāciju?

Būtbū es šo reformu, kamēr nav sniegtas kādas nopietnas pamatojums, neaizstāšu. Nesmu, kāds studentiem būš no tā labums, un vai nebūs kas sliktāks?

Kas, tavuprāt, bijusi patiesā motivācija pieņemt šo lēmumu?

Neapšaubāmi, šeit ir iesaistīti politiski spēki. Tas norāda uz zināmām

politiskām simpātijām un antipātijām.

Kāda ir Medicīnas akadēmijas attieksme pret šo lēmumu?

Jau agrāk esam iestājušies pret mūsu augstskolas likvidāciju un iepiludināšanu Latvijas Universitātē.

Vai Medicīnas akadēmijas studenti kaut ko uzskata, lai īstenotu savas vēlmes?

Mums bija pāris ideju, bet, diemžēl, tās nerealizējās.

Pagaidām vēl nekas īsti nav skaidrs - kāda pievienošanas rezultātā būs autonomija, finansu pārvalde utt.

Vai studentiem ir kāds atbalsts valdības struktūrās?

Politisku lobiju studentiem šobrīd nav. Kopā ar Latvijas Universitātes studentiem mums jau ir bijušas pārrunas ar ministriem, viņi ir gatavi uz klausīt mūsu viedokli.

Vai esam apmierināti ar akadēmijas darbu apstākļiem?

Studiju apstākļi ir labi, domāju, arī patiecoties Vētras kungam.

Kāds ir tavs viedoklis par jauno finansēšanas sistēmu?

Ir ļoti maza vietejo studentu, kuri mācās par maksu - izmaksas ir augstas. Ir gan ārzemju studenti, kas maksā ap 3000 dolāru gadā, gan arī vietējie studenti, kas par medicīnas studijām maksā ap Ls 1000 gadā.

Intervējusi - ANDA LASE

Vai reorganizācija ir mums vajadzīga?

Īsi pirms mācību gada sākuma daudzus pārsteidza negaidītais valdības lēmums par Latvijas Universitātes un Medicīnas akadēmijas reorganizāciju.

Jau pēc notikušā fakta uz sarunu aicināju tieši ieinteresētus personu - AINĀRU KRONBERGU, LU Medicīnas fakultātes 1. kursa studentu.

Ainārs 1991. gadā iestājās Medicīnas skolā, kur trīs gadu laikā ieguvis feldšera diplomu.

1991. gada, intereses par medicīnu likumiskārtības rezultātā bija iestāšanās Medicīnas fakultātē.

Šobrīd Ainārs strādā savā specialitātē - Rīgas pilsētas 7. klīniskās slimnīcas "Gailezers" Reanimācijas un intensīvās terapijas nodaļā.

Kāda, tavuprāt, bija valdības motivācija šim pēkšņajam lēmumam, kas turklāt vēl tika pieņemts vasarā?

Tas bija ārkārtīgi pēkšņs lēmums. Droši vien, šie jautājumi jau agrāk bija izlemti augstākajā līmenī.

Varbūt tā ir likumdošana, arī ambīcijas. Daži cilvēki uzsedušies kā suni uz sienas kaudzes.

Varbūt tā ir likumdošana, arī ambīcijas. Daži cilvēki uzsedušies kā suni uz sienas kaudzes.

Kāpēc valsti izveidojusies situācija, ka būtībā nekompetentu cilvēku varā ir izlemt šādas lietas?

Varbūt tā ir likumdošana, arī ambīcijas. Daži cilvēki uzsedušies kā suni uz sienas kaudzes.

Kas varētu būt atbalsts studentiem dotajā situācijā?

Rektors J. Zaķis izteicās, ka Medicīnas fakultātē Universitātē ir bijusi un būs; arī tādēļ, lai saglabātu klasiskās universitātes stilu.

Divaini, ka šāds nozīmīgs lēmums tiek pieņemts vasaras laikā, viss notiek aiz muguras, nepieaicinot ne studentus, ne rektoru.

Mediķi un niecīgais finansējums? Ja cilvēks nāk uz Medicīnas fakultāti, varbūt pašā sākumā viņam ir tā doma, ka ārsti staigā baltos halātos; darbs tiek idealizēts.

Jā, šī valsts ir interesanta, tu nekad nevari paredzēt, kādi jaunumi būs nākamajā dienā.

Varbūt tev ir kāds novēlējums Zaķa kungam... Rektoram jānovēl liela izturība, spēks cīņīties ar pārpratumiem.

Rektoram jānovēl liela izturība, spēks cīņīties ar pārpratumiem. Mēs - Medicīnas fakultāte - būsim viņam stingrs balsts, centīsimies visur aktīvi darboties.

Gribas cerēt, ka visi jautājumi atrisināsies par labu Medicīnas fakultātei un Universitātei.

ANDA LASE

Medicīnas fakultāte gatava darbam

māsa bakalaura, sabiedrības veselības māsa maģistrs un kosmetologs.

Sogad konkursis bija 48 studenti uz vienu vietu, pagājušogad - 5,2 studenti. Esam apņēmāram tajās pašās robežās.

Liels konkurss bija bakalaura medmāsu specialitātē - 14 pretendenti uz vienu vietu. Par to bijām patīkami pārsteigti.

Kā jūs komentējat Medicīnas akadēmijas integrēšanos LU?

Laikrakstos un televīzijā redzu, ka akadēmijas vadība vairs nevēlas šo integrēšanos, bet gan, lai akadēmija paliek patstāvīga.

Studentam ir jābūt izvēlei. Ja viņš ir piekristījis studiju programmā akadēmijā, lai mācās tur.

Medicīnas akadēmijas pievienošanu LU skatāmies pozitīvi. Medicīnas fakultātē ir izveidotas visas struktūras, sākot no dekanā un zinātnes ministrijā tika lemts likvidēt Universitāti, Medicīnas akadēmiju, apturot abu augstskolu Satversmes, pārtraukt juridisko pēctecību, veidojot pavisam jaunu augstskolu, un iecelt tai rektoru.

Cik daudz fakultātē ir studentu? Beidzot mācību gadu, bija 100. Uz sākot mācības, ir vairāk nekā 200 studenti, jo šajā periodā ir nākušas klāt jaunas studiju programmas - sabiedrības veselības

Intervējusi - ANDA LASE

JAUNUMI

Sveiks, jaunais student! jeb kādas programmas interesē studentgribošos

Šogad LU dienas nodaļā pieteicās 13 136, vakara nodaļā - 1369, neklātienē nodaļā - 1849 studentgribošie.

Ilustrācijai skaitļi par programmām, uz kurām pieteicās visvairāk interesentu un pretēji - vismazāk ieinteresēto.

Table with columns: Programma, Pieteicās (Dienas nodaļa, Vakara nodaļa, Neklātienē nodaļā), Konkurss (Dienas nodaļā, bužeta grupa, maksas grupa, Vakara nodaļā, Neklātienē nodaļā). Rows include various subjects like Angļu filoloģijas, Ārstniecības, Baltu filoloģijas, etc.

Datorzinātņu studenti saņems kredītus

Informācijas tehnoloģijas nozarē, kā nevienā citā, pēc Latvijas Republikas neatkarības atjaunošanas ir izdevies nepieļaut zinātniskā potenciāla aizplūšanu uz Rietumiem.

Kredītu varēs iegūt valsts augstskolas vai akreditētas privātas augstskolas datorzinātņu bakalaura, maģistra vai inženieru studiju programmas pilna laika sekmīgi studenti.

Izvērtu informāciju par a/s "DATI" un a/s "Hansabanka" kredītiem var saņemt Rīgas Informācijas tehnoloģijas institūtā (RITI) (mācību direktors Dr. Māris Viņš).

Novēlēsim šim un nākošajiem indikatoru salīdzinājums ar citu valstu indikatoriem, īpaši finansu jomā.

Mūsu interesē jau ilgāku laiku pievērstas Somijas universitātes praksei - fakultāšu sekretāru institūcijai, kas nodrošina universitātes vienotu administratīvu funkcionēšanu un kas ir dekāna palīgs ikdienas darbā.

Latvijas hlamidiologu asociācijas prezidente, Dr. med. AINA BERUPE

Latvijas hlamidiologu asociācijas prezidente, Dr. med. AINA BERUPE

Latvijas hlamidiologu asociācijas prezidente, Dr. med. AINA BERUPE

Latvijas hlamidiologu asociācijas prezidente, Dr. med. AINA BERUPE

Pulcējas Baltijas jūras valstu augstskolas

18. - 20. augustā Sāremā, Universitāšu centrā notika Somijas universitāšu fakultāšu sekretāru seminārs.

Novēlēsim šim un nākošajiem indikatoru salīdzinājums ar citu valstu indikatoriem, īpaši finansu jomā.

Mūsu interesē jau ilgāku laiku pievērstas Somijas universitātes praksei - fakultāšu sekretāru institūcijai, kas nodrošina universitātes vienotu administratīvu funkcionēšanu un kas ir dekāna palīgs ikdienas darbā.

Novēlēsim šim un nākošajiem indikatoru salīdzinājums ar citu valstu indikatoriem, īpaši finansu jomā.

Mūsu interesē jau ilgāku laiku pievērstas Somijas universitātes praksei - fakultāšu sekretāru institūcijai, kas nodrošina universitātes vienotu administratīvu funkcionēšanu un kas ir dekāna palīgs ikdienas darbā.

Latvijas hlamidiologu asociācijas prezidente, Dr. med. AINA BERUPE

Latvijas hlamidiologu asociācijas prezidente, Dr. med. AINA BERUPE

Latvijas hlamidiologu asociācijas prezidente, Dr. med. AINA BERUPE

VASARAS CEĻOS

Bonjour, Šiauliai!

"Lai dzīvo mūsu rektors Zakiš! "Pa zaķi" mēs nebrauksim." Tā teica profesors Andrejs Bankavs, kad sēdāmie autobusā, kas veda mūs atpakaļ uz Rīgu pēc divām brīnišķīgi pavadītām dienām kopā ar jauniegūtiem draugiem Šiauliu universitātē. Autobusa šoferis ierūcināja motoru un lēnām atstāja "saules" pilsētu Šiaulus, un mēs, veroties pa logu, sākām pārdomāt piedzīvoto, kas nu jau pamazām pārtapa par atmiņām.

Jau pagājušajā gadā profesors Bankavs mums, franču filoloģijas studentiem, piedāvāja apciemot savus "kolēģus" kaimiņvalstīs. Šī ideja mūs patiesi ieinteresēja, un ar nemanāmu, bet tomēr nepacietību sākām gaidīt tās īstenošanos. Un sa-
gaidījām! 21. maijā veicām mūsu franču grupas pirmo kopējo ārzemju braucienu, kura galamērķis bija Šiauliu universitāte.

Mūs uzņēma kā mīļi gaidītus ciemiņus, un jau no pirmā brīža jutāmies kā ļoti draugi. Par to no sirds jāpateicas romāņu valodu ka-

tedras vadītājam un Šiauliu universitātes vadībai.

Pirmkārt, apskatījām pašu galveno Šiauliu universitātes "mītni", gaudīgi iekārtotu sešstāvu ēku ar lifta pakalpojumiem. Katrā stāvā pamanījām interesantas lietas, kas pašas nedaudz stāstīja par to, ko dara studenti. Varbūt tas skan mazliet sa-

vādi... Runa taču nav ne par muzeju, ne par kāda mākslinieka memoriālo namu. Bet studentu veidotās vitrāžas, atsevišķas paštaisītas mēbeles, gleznas, jauno fotoamatieru, vēsturnieku, kā arī "auguļņu stūrīši" un gaiteni, - tas viss piesaistīja mūsu uzmanību.

Šiauliu universitāte ir pati jaunā-

kā Lietuvā, dibināta 1997. gadā un izveidota, apvienojot Šiauliu Pedagoģisko institūtu un Kauņas Tehniskās universitātes politehnisko nodaļu. Universitātei pašlaik ir septiņas fakultātes, un tajā mācās ap 5500 studentu.

Pēc universitātes apskatīšanas visi draudzīgā "barā" devāmies iepazīties ar Šiauliem. Ceļā daudz runājām, noskaidrojām un stāstījām, un, lai cik jocīgi tas neizklausītos, viss notika franciski.

Šiaulī, Lietuvas ceturtā lielākā pilsētā, atrodas valsts ziemeļu daļā un ir dibināta 1236. gadā pēc slavenās Saules kaujas. Tāpēc Šiaulius pazīstam kā "saules" pilsētu. Turklāt, todien visa pilsēta patiešām bija saules pielietā, un šķita, it kā tā mums par prieku būtu panākusi solīti tuvāk. Sākumā novērtējām gājēju ielas interesantās skulptūras un oriģinālos veikalus skatlogus. Lai gan pa to gājām ilgi, ne mirkli negarlaikojoties nonācām pie Saules pulksteņa. Tālāk mūsu ceļš veda uz balto Sv. Pētera un Sv. Paula katedrāli, kuras skaistums spēja patiesi apburt.

Gārā -
k o s
a t t ā l u -
m u s p i e v e i -
c ā m, " u z r a u j o t " p a k ā d a i z i ņ g e i, k a s
j a u l a b u l a i k u b i j a k l u v u š a s v i s i e m
z i n ā m a s. R e d z ē j ā m i e s p a i d ī g o
K r u s t a k a l n u, s t a i g ā j ā m p a K u r t u -
v e n u r e ģ i o n ā l o p a r k u u n n o s l ē g u -
m ā p a b i j ā m k ā d ā z i r g a u d z ē t a v ā, k u r
v i s i e m b i j a d o t a i e s p ē j a i z m ē ģ i n ā t
s a v u d r o s m i u n v a r ē š a n u, s ē ž o t z i r -
g a m u g u r ā. T ā v i e n ā r o s i b ā p a g ā j a
m ū s u c i e m o š a n ā s l a i k s.

Lai gan divās dienās iepazīties tikai ar nelielu daļu tur studējošo, tomēr sapratām, ka esam gatavi uz tālāku sadarbību - tagad arī starp studentiem. Atvadoties viens otram teicām: "Līdz nākamajai piektdienai!" Tas būs septembris, kad ceram viņus iepazīstināt arī ar mūsu Universitāti un Rīgu.

JOGITA LOGINA,
Svešvalodu fakultātes franču
filoloģijas studente

LU astronomi vēroja Saules aptumsumu

Daļējo Saules aptumsumu, protams, varēja vērot tepat Latvijā, bet grupa Universitātes astronomu, tiecoties uz pilnību, devās izjust pilno aptumsumu Ungārijā pie Balatona ezera. Par tur redzēto un ne tikai stāsta LU Astronomijas institūta asistente, izdevuma "Zvaigžņotā Debess" atbildīgā sekretāre IRENA PUNDURE.

- Kad pirmo reizi zinātniski sāka izskaidrot Saules aptumsumu?

Jau vairākus simtus gadu pirms Kristus dzimšanas senie debess vērotāji bija nonākuši pie secinājuma, ka aptumsumi atkārtojas ik pēc kātriem astoņpadsmit gadiem un 11,3 dienām, t. i., 6585 un 1/3 diennaktīm. Arī šī perioda nosaukums "saross" nāk no senatnes. Taču izskaidrojumu aptumsumu periodiskumam atrada daudz vēlāk, rūpīgi izpētot Mēness kustību. Saules aptumsumi notiek, kad jauns Mēness nonāk mezglu punktā, t. i., tā centrs atrodas uz vienas taisnes ar Zemes un Saules centriem. Tagad astronomi nelieto sarosu, jo saross neņem vērā Mēness-Zemes un Zemes-Saules savstarpējā attāluma periodiskās izmaiņas, tas dod iespēju paredzēt vienīgi aptumsuma dienu, bet ne tā veidu (pilns, daļējs vai gredzenveida), nedz arī precīzu vietu. Spidekļu kustības rēķināja arī senie grieķi, taču planētu kustības likumus aprakstīja Johans Keplers. Zemes pavadoņa kustība tagad ir izpētīta tik labi, ka aptumsums tiek aprēķināts iepriekš ar precizitāti līdz sekunde.

- Kāds ir aptumsuma iespaids

uz augiem, dzīvniekiem? Iespaids uz cilvēkiem?

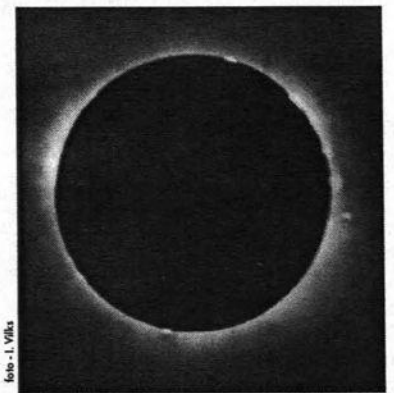
Par to droši vien būtu jāvaicā biologiem. Taču domāju, ka, atskaitot emocionālu, cits nekāds, jo pilns Saules aptumsums katrā Zemeslodes vietā ir reta parādība - novērojama tikai reizi divos trīs gadsimtos! Pie tam, tā fāze nepārsniedz astoņas minūtes (uz ekvatoru apmēram 7,5 minūtes, augšējās platumu grādos - mazāk; pie Balatona pilnā aptumsuma ilgums bija apmēram 2 minūtes 22 sekundes). Emocionāls iespaids, protams, apzinoties, ka aptumsums, kādi ir mūsu Saules aptumsumi, diez vai vispār ir iespējams novērot kādā citā planētu sistēmas vietā. Par šo ārkārtējo situāciju jāpateicas nejausam (?) apstāklim: Mēness, kas mums aizsedz Sauli, ir tieši tikpat reizi mums tuvāk par Sauli, cik reizi Mēness diametrs ir mazāks par Saules diametru. Šo attiecību noteica jau sengrieķu astronoms Aristarhs (ap 300 gadiem pirms Kristus dzimšanas) un novērtēja ar 19 (patiesībā tā ir gandrīz 20 reizes lielāka). Tiesa, senatnē negaidīti Saules aptumsumi cilvēkos izraisīja paniku un tādējādi varēja izmainīt notikumu gaitu. Kāda teika stāsta, ka senajā Ķīnā pēc imperatora pavēles sodīti ar nāvi divi astronomi, kas nolaidības dēļ nebija iepriekš paziņojuši par Saules aptumsumu.

- Jūsu iespaidi pie Balatona, redzot pilnīgu Saules aptumsumu? Vai debesis tajā dienā bija vēlīgas (mākoņi, utt.)?

Iespaidi sākās drīz pēc saullēkta, kad ceļā no Budapeštas un Balaton-

fredu (pilsētiņa ezera ziemeļu pusē) ap 5.55 Ilgonis Vilks paziņoja par mūsu autobusa iebraukšanu pilnā aptumsuma joslā. Saule zemu starp mākoņu joslām aizmugurē, pilns varavīksnes loks priekšā, sajūta bija neparasta. Varavīksne pēc brīža pazuda, sāka smidzināt, ap plkst. 6.15 - lit. Taču ap plkst. 8.00, kad bijām jau izraudzītajā vietā ezera krastā, laiks bija saulains, tikai gar pamalēm mākoņu gubiņas. Gatavojamies neaprustāmajam. Cieši blakus mums iekārtojās orķestris un no plkst. 12.10 - apmēram pusstundu pirms pilnā aptumsuma - braši skandēja maršus (isi pirms pilnās fāzes - blūzu), pilnās fāzes laikā apmēram no plkst. 12.49 - 12.51 orķestris aplkusa... Gulbji un pīles, kas bija redzami kuplā skaitā gar visu krastu, sa-

nātnieku protestus, tika izdarīts ar Baltijas reģionā vienīgo zinātniskai pētniecībai izmantojamo Salaspils Atomreaktoru, kam valdība neatrada dažus desmitus tūkstošu latu kodoldeģvielas papildināšanai. Toties tā sameklēs 50 miljonus latu, kas nepieciešami Atomreaktora likvidēšanai. Ceram, ka astrofiziku Latvijas Universitātē nepiemeklēs tāds pats liktenis, kāds debess mehāniku un laika dienestu, - abos šajos virzienos bija pasaulē atzīti sasniegumi. Laika dienests bija viens no precīzākajiem, Saules sistēmā riņķo deviņi debess ķermeņi, kuru nosaukumi ir saistīti ar Latviju, tā apliecinādami Universitātes astronomu nopelnus šajā nozarē. Ceram, ka Latvijā būs Saeima un valdība, kas beidzot sapratīs, ka, tikai ieguldot izglītībā un zinātnē (ne-

Pilns Saules aptumsums. Attēlā redzama ļoti šaura disku ietveroša daļa - Saules atmosfēras slānis - hromosfēra, daži gāzu izvirdumi - protuberances un vājāka spožuma Saules atmosfēras ārējā daļa - vainags jeb korona

loceklis A. Balkavs-Grīnhofs). Daudz brīvā laika aizņem "Zvaigžņotā Debess" un sakaru uzturēšana ar tās lasītāju. Esmu arī Institūta Arodbiroja priekšsēdētāja.

- Vai studentiem ir interese par astronomiju?

Ir un ne tikai no fizmatiem, bet arī no citām fakultātem - piemēram, Normunds Bite, bioloģijas students, jau vairākus gadus sastāda krustvārdu miklas un astronomiskos testus "Zvaigžņotajai Debessij", Jānis Jaunbergs, Ķīmijas fakultātes absolvents, regulāri raksta par praktisko kosmosa apgūšanu utt. Fizikas un matemātikas fakultātes studenti piedalās ne tikai ikgadējo Rīgas atklāto astronomisko olimpiāžu uzdevumu un vasaras astronomijas nometņu sagatavošanā. Piemēram, Māris Krastiņš, būcāms matemātikas students, publicējis pirmo reizi "ZvD", Mārtiņš Gills, vēl datorzinības studējot, tika iesauktīts "ZvD" redakcijas kolēģijā. Par interesētību astronomijā vispār liecina tas, ka ievērojams skaits studentu ir Latvijas Astronomijas biedrībā, arī "Zvaigžņotās Debess" ikgadējās aptaujās piedalās visdažādāko specialitāšu studenti - filologi, juristi u. c.

Nākamais pilns Saules aptumsums būs novērojams 2001. gada 21. jūnijā Āfrikas dienvidos, Madagaskarā, Latvijā redzams nebūs nemaz. **Pilns Saules aptumsums Latvijā būs novērojams 2142. gada 25. maijā.** Novēlu Latvijas Universitātes studentiem un Latvijas "Universitātes Avīzei" to piedzīvot!

ANDA LASE

Balatona krastmalā iestājusies pilna aptumsuma fāze; priekšplānā Ilgonis Vilks iemūžina Mēness aizklāto Sauli

mazinoties Saules apgaismojumam, pulcējās vienkopus un peldēja prom, droši vien uz naktsmītnēm... Mēnesim pilnībā aizklājot Sauli, tās melnā diska malas izejaigājās, izcēlās atsevišķas protuberances - gāzu izvirdumi. Sis tiešām neaprustāmais moments, ko var tikai izjust, beidzās pārāk ātri. Viens no pašiem jaunākajiem astronomijas interesentiem (12 g.) atpakaļceļā bija stingri pārliecināts, ka noteikti jāredz nākamais pilnais Saules aptumsums (Madagaskarā).

- Kāds ievērojams notikums astronomijā gaida Latvijai vai pasauli tuvākajā nākotnē?

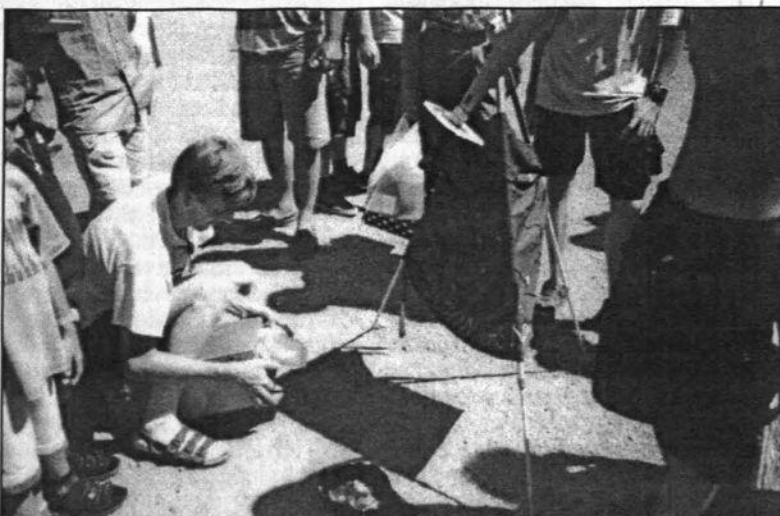
Ceram, ka tuvākajā laikā astronomiju Latvijā nepiemeklēs jau vairāku zinātnes nozaru bēdīgais liktenis, kā tas, piemēram, neņemot vērā zi-

vis nepārtraukti to "reformējot", faktiski - likvidējot, valsts var sasniegt ekonomisku stabilitāti un labklājību.

Par ievērojamiem astronomiskiem notikumiem pasaulē regulāri ziņo populārzinātniskais gadalaiku izdevums "Zvaigžņotā Debess". Lielākie atklājumi pašlaik saistās ar ārpus Zemes atmosfēras novērojumiem, un kaut vai no rakstu sērijām par orbitālajām observatorijām varam nojaust, kas nozīmīgs astronomijā gaidāms tuvākajā nākotnē.

- Ar ko jūs nodarbojaties pašlaik?

Piedalos projektā par vēlo spektra klašu zvaigžņu pētījumiem starptautiskajā Auksto oglekļa zvaigžņu ģenerālkataloga pilnveidošanai (projekta vadītājs - Astronomijas institūta direktors, LZA korespodētāj-

Tā Latvijas Astronomijas biedrības pārstāvji demonstrēja Saules attēlu. Ap statīvu - Astronomijas nometņu karogs

ES RAKSTU

Linda Liepiņa,
LU Filoloģijas fakultāte

Te vājag mani.
Te vājag suni.
Te vājag mani.
Te vājag zirgu.
Te vājag mani.
Te vājag, Te vājag...
Vai Te vājag mani?

Grīda elpo zem kājām
Manām un Tavām,
Un ne jau
aiz baudas.

Sienu apšuvums birst zem kājām
Manām un Tavām,
Un ne jau
aiz baudas.

Māja sabrūk pie kājām
Manām un Tavām
aiz baudas.

Linda Kalniņa,
Filoloģijas fakultātes studente

skaisti skumst novakare
trīs domas
kas bailīgi lēkā visur
mans ķermenis ir sadalījis
visvairāk es esmu tur
kur
man apnicis par to runāt
viss ir tik saprotami
tu esi visur

manas skumjas
kā satraukti putni
vij līgždas
uz brūkoša tilta

uz tilta
kas ietinies miglā
un sāpju palagos
mīkstos

uz tilta
kur dejoja sapņi
tik ilgi
cik sāpēs tagad

Sarmīte Inberga,
Bioloģijas fakultāte

Tas bij sen
Un tā vairs nav
Pasaule uz citu pusi griežas
Lietus līst
Smagas debesis
Tās uz zemes vāriem pleciem
spiežas

Un mums vairs nav ar ko elpot
Zūd visas cerības
Un Nelabais ar Dievu
Noslēdz pēdējās derības
Dievs lika uz to
Ka pēdējais vārds uz cilvēces
lūpām būs viņējais
Bet Velns skaļi smējās un uguni
splāva
un cilvēcei pašai izvēlēties jāva

Nu eņģeļi vairs nelido
Basām kājām pa zemi staigā
Tas nekas
Lai viņi iet
Ko par to teiks šī zeme naivā
Kura deg
Kura dzied
Kurai beidzies pēdējais mīlas riests

Viņa dzied
Viņa dzied
Viņa dzied
Un kvēlo
Viņa dzied
Nebūs rīta
Un savi grēki vairs nebūs jānožēlo.

Visas lietas uz vietas
Kā vienmēr
Nekustīgas
Ēnas jau dziļi sienā iespiedušās
No ikdienas pelēcības
Galds zemē iesakņojies
Un joprojām klusē telefons
Grāmatas putekļu valstībā
Simtiem reižu jau pārlasītas
Tapetes ieskauj sienas
Un nedod viņām elpas
Gaisā sastingst smieklī
Ar klusumu pat nesajaucas

Una Dževečka,
Vēstures un filozofijas
fakultātes studente

pieķeršanās
ir kā
skabarga vientulībai
ielien vienā un tai pašā
plaisā
kad tik ļoti gribas
aiziet savrup

saticīgi dzīvoju
ar Dievu
iedomas ir viegli
izpildāmas
saņemu
ar uguni
ar lietu

Kādi velni dīda -
slēpties
mēmiem sirdzējiem būt -
neatvērties

melnie akmeņus savāc krastā
nelasa kuram tur
tavējam
- nesavērties vairs
atpakaļ

krēsla pievelk
pie zemes
gribas kaut ko pagūt
laikā kurā nav nozīmes

zaļa migla uz papēžiem
min
un es esmu dīvaini dzīva
uz citu rēķina

Varoņi

Jel trakojošās sirdis satīties
ir sirdij jāsitās tā nevar apstāties
jēl atrociēt to zemes gaismu
ir gaismai jābūt tā nevar nomirt
atrodiēt tos kas nesīs gaismu
tumsā
kā drakoni šķeldami tumsas kvēli
tie zibenīgi dzīsīs lai varoņi mirtu
tiem nebūs palikt tālāk dzīvot
un atrast sevī gara mieru
ir visam jābūt liktenīgi smalki
un tur tik pats var izlemt jēgas
beigas
jo miljardiem ir jādzīvo ar gaismu -
skatīenos

Ieva Jasinska,
Filoloģijas fakultāte

aizvien negantāk pienešes zied
krīt lietus adatas acīs
mutē vērmēļu dvaša
klusl līdz pamalei pašai
tikai kāds radio
tālumā smeldzoši dūc

ik darvainu nakti
plaksti lip sapņu medū
pienešes piekļaujas vaigam
noglāsta sarauktu pieri
krāso dzeltenas skropstas
apzelti mēli
ieaužas acīs kā ezeros saknes

nu mājās nebijis trācis -
akmeņi augšup krīt
pagalma vietā
caurums uz bezgalību

Tu klusē,
aizkaru stangas nīkst,
dziesmā rasas varavīksnes
kā sveces kandelābros

nodurtas acis
kā mirdzošas pērles
ieripo grīdas spraugās

sirds atmostas naktī kaila;
aizsedz kaut seju, tu,
mulķit kamzološos vecos!
paspēpies skapī no rēģiem

sitos pret tavām plaukstām
kā naktstauriņš samtainis
pie spoža stikla

neizskarta un
bikla

Raivis Dempelsons,
Filoloģijas fakultātes students

Sarežģīti sēžot
Visu darot sarežģīti
Es sāku sarežģīti domāt
Ka esam sarežģītības kalngali
Rakstot ar zīmuli rakstu sarežģīti
Iedomājos, cik sarežģīti zīmulis ir
kļuvis par zīmuli,
Sarežģīti nozāģēt koku
Daudz sarežģītāk atrast tādu lai
derētu
Sarežģīti ir to aizgādāt līdz gaterim,
Gateri to sarežģīti apstrādā
Velns viņu zin, kur viņi tos
zīmūlmateriālus sūta tālāk -
tas ir pārāk sarežģīti
(laikam uz "Latvijas finieri").
Kad sarežģīti aizsūta, tad vēl
sarežģītāk apstrādā
Un beigās parasts zīmulis ir kļuvis
par sarežģīta darba rezultātu,
Bet kā viņi to grafitu iemāna tur
iekšā - es nezinu
Tas nieka sarežģītais grafitis ir
daudz sarežģītāks
par mani - sarežģītības kalngalu,
Viņš nestāsta.

Es nesaprotu
Kāpēc, mums vajag vēl?
Cita
Uz mums visiem
Ir tik ļoti liels zemesklaips
Katram pa gabaliņam
Lielākām vai mazākām
Garenām vai robotam
Vēstures iedotam
Un laikmeta sagraizītam
Kāpēc mums kārojas vēl?!
Kaut kripatu nozagt
Cita kumosa
Ja pašiem ir tik daudz
Vai tad ar to nepietiek?

Andis Drelings,
RTU students

Viss un nekas

Ir nebūtībā atšķirība
starp esošo un nākamo
ir atrast grūti nevaldāmo
šīs jēgas pilni izmocieto
tam būs it viss tam nebūs it nekā
jo tikai tā var atrast īsto
kas ir starp bijušo un nākamo
tam nav pat vārda un ir to simtiem
tik pats tas zin
vai jēga ir tam būt
un pašam sevi rast

ES DZIEDU, DEJOJU ...

Kāp "Dandaru" laivā!

"Dandari" - Latvijas Universitātes deju folkloras kopa, kas pulcina dzīvespriecīgus un visai aizņemtus jauniešus, kuri ganvenokārt studē vai strādā. Kādēļ nāk uz "Dandariem"? Puiši - meitu dēļ, meitas - puišu dēļ, visi - daudzveidīgo un vilinošo iespēju dēļ, ko piedāvā mēģinājumi divreiz nedēļā, koncerti, festivāli - Latvijā un ārvalstīs.

Iespēja dejot

"Dandaru" repertuārā ir galvenokārt etnogrāfiskās dejas, atrodamas gan vecākos folkloras pierak-

stos, gan filmētos videomateriālos. Izmantot deju folkloras materiālus, "Dandari" iestudē dažādas programmas - no sadzīves tradīciju un gadskārtu ieražu izrādēm līdz pat postmodernam folkloras teātrim.

"Dandaru" vadītājs Ernests Spīčs ir augsti kvalificēts baletmeistars, latviešu deju vēstures un folkloras pētnieks un pazinējs. Dejojprasmī pilnveidot un nostiprināt palīdz kustību pedagoģe Silvija Zvejniece.

Iespēja dziedāt

"Dandaru" muzikālais vadītājs Ilmārs Pumpurs ir profesionāls mūziķis un vokālais pedagoģis. Ikvienam dalībniekam ir iespēja Ilmāra vadībā attīstīt dziedāšanas prasmi, kas ir atkarīga no katra paša uzcītības.

Iespēja muzicēt

"Dandari" lieto gan pavisam senus tautas instrumentus - niedres stabuli, kokli, dūdas, vijoli, bungas, gan nedaudz "modernākus" - cītaru, akordeonu, kontrabasu, ermoniku. Katrs muzikants parasti ir arī dejojotājs.

Jaunus dalībniekus gaidām 13. un 16. septembrī plkst. 19.00 Zeļļu ielā 8, LU Fizikas un matemātikas fakultātes zālē. Sīkāka informācija pa tālr. 7-222976; e-pasts: dandari@latnet.lv

EVA EGLĀJA,
ZIGMĀRS KRISTSONSAr "Tēvzemes" vīru
dziesmu uz Angliju

Krietnu ieguldījumu latviešu mūzikas kultūras popularizēšanā savās nu jau vairāk nekā pusgadsimtu ilgās dziesmotās darbības laikā devis arī vīru koris "Tēvzeme". Tikai pēdējos desmit gados vien tēvzemieši bijuši koncertizbraukumos uz Somiju, Čehiju un Norvēģiju, kā arī iepriecinājuši ar savām dziesmām tādu ASV pilsētu kā Čikāgas, Kalamazū, Milvoku, Klivlendā, kā arī Garezera latviešu dziesmu draugus.

28. augusta agrā rītā no Rīgas sākās vīru brauciens autobusā cauri visai Eiropai, lai jau trešdien, 1. septembrī Bredfordā, Daugavas vanagu vietējā nama zālē sniegtu savu pirmo, bet ceturtdien, 2. septembrī - Londonā, Svētās Annas un Agneses baznīcā - otro koncertu. Bez tam vēl paredzēta uzstāšanās latviešu mīt-

nes vietā "Straumēnos" un, protams, arī dažu Vidusanglijas interesantāko vietu apmeklēšana.

Atpakaļceļā viena diena tiks veltīta arī skaistās Holandes pilsētas Amsterdamas apskatīšanai, tiekoties ar šīs pilsētas teicamo vīru kori, lai norunātu par tā vieskoncertu Rīgā.

Un pēc tam, acīmredzot, "Tēvzemei" būs atkal jāauj kājas garākam koncertizbraukumam uz skaisto tulpu zemi Nīderlandi.

Savu Anglijas koncertturneju "Tēvzemes" vīri nolēmuši veltīt Latvijas Universitātes 80. gadadi-

Profesors
JĀNIS PORIETIS,
LU vīru kora "Tēvzeme"
seniors

LU - 80

Homine historiarum ignori semper sunt pueri.
Cilvēki, kas nezina vēsturi, vienmēr paliek bērni.

LR pirmajam Valsts prezidentam Jānim Čakstem - 140

Šā gada 14. septembrī aprit 140 gadi, kopš dzimis Jānis Čakste – cilvēks, kurš Latvijas vēsturē iegājis kā Latvijas Republikas pirmais Valsts prezidents.

Sākoties trešajai nacionālajai Atmodai, bija likumsakarīgi, ka sabiedrība bija izslāpusi pēc patiesības un garīgas veldzes. Sabiedrība interesējās par vēsturi, par to, kas ļautu kaut daļēji aizpildīt mērķtiecīgi radīto vēsturiskās apziņas tukšumu. Tomēr, kā jau bieži gadās, arī šoreiz, pēc Dziesmotās revolūcijas daudzi samierinājās ar to Latvijas vēstures ainu, kas, gribot vai negribot, apzināti vai neapzināti bija izveidojusies – 18. novembris un Kārlis Ulmanis. Nebija daudz tādu, kas zināja vai vismaz vēlējās uzzināt, ka Latvijas Republikas pirmais prezidents ir Jānis Čakste. Vai J. Čakste bija un vai ir Latvijai vajadzīgs – demokrātisks domās un darbos, tolerants un inteligents, cilvēks, kurš sava laika sabiedrībā bija godājams un respektēts? Vārbut ir gana ar kārtīgu saimnieku un Saeimas atļaidēju 1934. gadā?..

Jānis Čakste kā trešais bērns dzimis 1859. gada 14. septembrī Jelgavas rajona Sesavas pagasta Aučos (torēz – Lielsesavā), rūpīgu zemkopju Krišjāņa un Karolīnes Matildes ģimenē. Mācījies Sv. Annas elementārskolā un Jelgavas Hercoga Pētera ģimnāzijā. Jau tad piedalījies latviešu skolēnu vakaros ar referātiem. 1882. gadā J. Čakste sāk tiesību zinātņu studijas Maskavas universitātē, kur kopīgi ar Krišjāni Valdemāru, Frici Brīvzemnieku un citiem latvietības kopējiem darbojas universitātes latviešu vakaros. Tajā laikā tiek dibināta arī

Čakstes darbā netrūka iekšēja līdzsvara. Šo līdzsvaru, kurš mums bij tik nepieciešams pēc lieliem satricinājumiem, viņš ienesa arī valsts dzīvē. Kur viņš to ieguva? Man liekas, laimīgā ģimenes dzīvē. Ap viņu arvien bij silts mājas gaiss. Es atceros "Balto māju" (Valdemāra ielas galā), kur Tautas padomes laikā bij prezidenta mitekļis. Bij pieņemšana. Kamēr kurējās uguns, prezidenta meitas pašas pasniedza viesiem tēju, un viesmīlīgais saimnieks vienkārsā zilā mājas uzvalkā nāca viesiem pretī ar savu sirsnīgo smaidu. Kurš gan nav sildījies pie Čakstes tēva pavarda? Un, kas mūs, cilvēkus jau no seniem laikiem vieno, ir pavards. No viņa smej savu siltumu kā ģimenes, tā ļaužu ciltis. No turienes šis vienojošais gars.

Kārlis Skalbe
"Mazās piezīmes"

Maskavas latviešu studentu biedrība, kas pēcāk top par līdz pat mūsdienām darbojošos akadēmisko vienību "Austrums".

1886. gadā, beidzot studijas, J. Čakste atgriežas Jelgavā, sāk strādāt advokatūrā un sabiedriskajā darbā, kas turpinās visu viņa turpmāko dzīvi. 1887. gadā J. Čakste tiek ievēlēts par Jelgavas Latviešu biedrības priekšnieku un izveido tajā zemkopības nodaļu, kas pēcāk pārveidojas par Jelgavas lauksaimniecības biedrību. 1888. gadā J. Čakste atpērk, bet 1889. - kļūst par laikraksta "Tēvija" redaktoru. Laikrakstu ar panākumiem izdod līdz pat Pirmajam pasaules karam. 1895. gadā ir aktīvs IV latviešu Dziesmu svētku atbalstītājs un viens no finansētājiem.

1905. gadā J. Čakste piedalās Latvijas autonomijas projekta izstrādāšanā, bet 1906. gadā kā Progresīvās tautas partijas kandidāts kandidē un tiek ievēlēts par Pirmās Krievijas Valsts domes deputātu. Viena no šīs partijas prasībām atspoguļoja tās programmā: "Brīvību priekš visām krievu valsts tautām, pašām noteikt un veicināt savu kultūru un tautības gaitu." Kopā ar citiem deputātiem J. Čakste pieprasīja visu politisko ieslodzīto amnestiju, kā arī valsts un mācītāju muižu zemju sadalīšanu un nodošanu bezzemniekiem.

Kad 1906. gada 9. jūlijā cars Nikolajs II Krievijas domi atlaiž, vairums domnieku pulcējās Somijā, kur sastāda "Viborgas manifestu". Arī J. Čakste ir viņu vidū, par ko 1908. gadā notiesāts ar triju mēnešu cietumsodu, un turpmāk viņam tiek liegta sabiedriska darbība.

Pirmā pasaules kara laikā, 1915.

Jānis Čakste ar ģimeni

gadā J. Čakste kopā ar ģimeni (J. Čakste bija precējies ar Justīni Veseri, kura kļuva par četru meitu un piecu dēlu māti) pārceļas uz Tērbatu, kur kļūst par Latviešu bēgļu Centrālās komitejas priekšsēdētāja Viļa Olava biedru, bet pēc viņa nāves 1917. gadā – par priekšsēdētāju. 1918. gadā J. Čakste tiek ievēlēts par Nacionālās padomes priekšsēdētāju, kā arī vada Latvijas delegāciju Parīzes mierā konferencē. Viņš ir aktīvs Latvijas Universitātes dibināšanas veici-

nātājs, docents un profesors starptautiskajās tiesībās. Universitātes piecu gadu jubilejā Jānim Čakstem tika piešķirts juridisko zinātņu doktora goda nosaukums.

Kad 1920. gadā ievēl Latvijas Satversmes sapulci, arī tā par savu prezidentu izvirza J. Čaksti. 1922. gada 7. novembrī Jānis Čakste atkāļ uz pirmo sēdi sanākušās Latvijas Republikas pirmās Saeimas darbū. 14. novembrī viņu ievēl par Latvijas Republikas pirmo Valsts prezidentu. Pēc pirmā termiņa, 1925. gada 6. novembrī J. Čakste tiek atkārtoti ievēlēts par Valsts prezidentu, un savus pienākumus pilda līdz nāvei 1927. gada 14. martā. Kā valsts galva Jānis Čakste viesojās Somijā un Igaunijā, viņa laikā mainījās astoņas valdības, tika publicēti 402 likumi un apzēloti 549 notiesātie.

Savā valstsvīra darbā Jānis Čakste vienmēr turējies pie principiem, ko viņš pasludināja 1920. gada 1. maijā, atklājot Satversmes sapulci: "Es centīšos gādāt par to, ka mūsu zeme attīstās pareizā ceļā, ka pie mums rodas likumība, kārtība, ka pie mums rodas satiecība. Mūsu pienākums ir strādāt visiem kopā."

Un nu jau mūsdienās – 1996. gada 8. martā – vienkopus pulcējās Saeimas deputāti, akadēmisko zinātņu kopēji un vienādi cilvēki, kas godā demokrātiju, lai dibinātu fondu, kuram būtu dots Jāņa Čakstes vārds. Šajā datumā tika dibināts Jāņa Čakstes Demokrātijas veicināšanas fonds, kura mērķi ir: veicināt demokrātijas attīstību Latvijā, politisko izglītību un politiskās kultūras attīstību, kā arī kristīgi demokrātisko un konservatīvo ideju popularizēšanu sabiedrībā, atbalstīt sociālās tirgus ekonomikas domas attīstību, veicināt Latvijas iekļaušanos Eiropas struktūrās, pētīt

un apkopot Jāņa Čakstes politisko un garīgo mantojumu.

Lai īstenotu šos mērķus, sadarbībā ar sabiedriskajām organizācijām un fondiem ir organizētas diskusijas un semināri: "Augstākā izglītība – reformas un perspektīvas" 1996. gada novembrī; "Bēgļu jautājums cilvēktiesību aspektā – problēmas un iespējamie risinājumi" 1997. gada janvārī; "Valsts politika Latgales ekonomiskai attīstībai" 1997. gada februārī; "Valsts politika mazo un vidējo uzņēmumu attīstībā" 1997. gada jūnijā; "Latvijas drošības un aizsardzības attīstības stratēģija" 1998. gada jūnijā.

Rainis

Jāņa Čakstes piemiņai

Saulainas jaunības jausmas visilgāki minā mums dzīvo,
Kaut arī aukst tur kauc – minā mums liksme tik ilgst.

Mūžam mūs jūsmīn' no jauna tie brīvības cīņību brīži:
Tauta tad drausmoņus lauž, liktenus pati sev liek.

Mūžam tās jūsmas ij Tevi sev līdzī cels pāri pār laiku:
Valdzinošs vizēs Tavš vaigs – sauljaunas sajūsmas zaigs.

Jāņa Čakstes Demokrātijas veicināšanas fonds sadarbībā ar LU un Latvijas Zinātņu akadēmiju 14. septembrī plkst. 9.00 LU Mazajā aulā rīkos J. Čakstes piemiņai veltītu konferenci "Jānis Čakste - Latvijas Republikas pirmais prezidents".
Plkst. 15.00 - piemiņas brīdis pie J. Čakstes kapa piemiņekļa Meža kapos.

TĀLIVALDIS KRONBERGS,
Jāņa Čakstes Demokrātijas veicināšanas fonda direktors

Igaunijas zinātnieki Latvijas Universitātē

30. gados to Latvijas kaimiņvalstu zinātnes pārstāvju vidū, kas sadarbojās ar LU, bija Igaunijas zinātnieki. Pēc LU Filologu biedrības Arheoloģijas un mākslas vēstures sekcijas ierosmes 1933. gada 7. martā Universitātes interesentu auditorijai lekciju par savu iestādi nolasīja Igaunijas Valsts arhīva direktors O. Līvs.

O. Līvs ir dzimis 1905. gadā. No 1923. līdz 1927. gadam viņš studēja Tartu universitātē, kopš 1927. gada - filozofijas maģistrs, no 1927. līdz 1928. gadam bija Tallinas pilsētas arhīva ierēdnis. Arzemuju komandējumā 1928., 1929. gadā O. Līvs pētīja arhīvu iekārtu un vēstures avotus. 1933. gadā viņš ieguva filozofijas doktora grādu un kļuva par Valsts Centrālā arhīva direktoru Tartu. O. Līvs ir publicējis Centrālā arhīva materiālus, kā arī rediģējis izdevumu "Rokasgrāmata arhīvu zinātnē", kas iznāca 1933. gadā.

Mūsu Universitāti apmeklēja arī igauņu arheologs un senvēsturnieks, Tartu universitātes profesors H. Mora (Moor; citos latviešu avotos arī Moors - G. B.). Viņš ir dzimis 1900. gadā, studējis Tartu universitātē (1917 - 1918) - vispirms medicīnu, pēc tam vēsturi. No 1918. līdz 1920. gadam H. Mora piedalījās igauņu brīvības karā, bet

no 1920. līdz 1925. gadam - turpināja studijas. Viņš studēja senvēsturi, igauņu un ziemeļnieku vēsturi, mākslas vēsturi un etnogrāfiju. 1925. gadā H. Mora ieguva filozofijas maģistra grādu. Turpmākajos desmit gados viņš daudz ceļoja pētnieciskos nolūkos, apmeklējot Somiju, Latviju, Lietuvu, Vāciju, Poliju, Zviedriju un Krieviju. Kopš 1930. gada H. Mora bija asociētais profesors senvēsturē Tartu universitātē, kur vadīja arī Arheoloģijas kabinetu. 1936. gadā viņš kļuva par Igauniju zinātņu biedrības priekšsēdētāju. H. Mora izdeva monogrāfijas par Igaunijas un Latvijas senvēsturi, publicējās rakstu krājumos, kā arī igauņu, latviešu, somu un zviedru laikrakstos.

Mūsu Universitātē prof. H. Mora 1935. gada 22. martā nolasīja lekciju par tematu "Tērbatas izcelšanās vēsture".

Savukārt 1935. gada 23. novembrī LU ar lekciju uzstājās Tartu universitātes Filoloģijas fakultātes romāņu filoloģijas nodaļas profesors Dr. L. Ridrofs (Rudrauf). Viņš analizēja savu zinātnisko polemiku ar pazīstamo franču zinātnieku, Monpeljē universitātes profesoru Edmonu Gramonu.

Diskusijas priekšmetms bija tā saucamās franču prosodijas (t. i., vārdu izrunas atkarībā no akcenta un zilb-

ju kvantitātes) jautājumi, kas ir pamatā visai dzejas metriskajai sistēmai. Lasot lekciju, profesors L. Ridrofs savus uzskatus aizstāvēja, izmantojot citātus no franču rakstnieku un dzejnieku darbiem. Uz lekciju bija ieradusies filoloģijas un filozofijas mācību spēki, studenti un Francijas sūtniecības darbinieki. Auditoriju ar vieslektoru iepazīstināja un pateicās tam par priekšlasījumu dekāns, profesors Dr. Fr. Balodis.

1936. gada 2. decembrī LU Padome izskatīja Lauksaimniecības fakultātes lūgumu uzaicināt Tartu universitātes mežzinātņu profesoru Dr. A. Mathiesenu (pētījumu galvenais virziens - mežu takācijas un dendroloģijas problēmas) nolasīt lekciju par svežemju koku sugu ieaudzēšanas panākumiem Igaunijā. Profesora A. Mathiesena uzņemšanai padome atvēlēja Ls 100. Tajā pašā gadā, 9. decembrī igauņu mežzinātnieks uzstājās ar priekšlasījumu mūsu Universitātē.

Rīgu apmeklēja arī igauņu vēsturnieks un politiķis, Tartu universitātes profesors H. Grūss (Kruus). Viņš ir dzimis 1891. gadā, Tartu. 1914. gada rudenī iestājies Tartu universitātes Vēstures un filoloģijas fakultātē. No 1916. līdz 1921. gadam H. Grūss aktīvi piedalījās Igaunijas politiskajā dzīvē. 1921. gadā viņš

atsāka studijas Tartu universitātē, kuru beidza 1923. gadā ar vēstures maģistra grādu. 1931. gadā H. Krūss ieguva vēstures doktora grādu par disertāciju, kas bija veltīta zemnieku nemieriem Dienvidigaunijā XIX gadsimta 40. gados. Tā pašā gada oktobrī viņš tika iecelts par Tartu universitātes profesoru Igaunijas un Ziemeļeiropas vēsturē. Profesors H. Krūss publicēja monogrāfijas par Igaunijas vēsturi un izdeva vairākus Igaunijas vēstures avotus, 1938. gada 28. aprīlī viņš mūsu Universitātē nolasīja lekciju par latviešu un igauņu nacionālās atmodas saskaņu.

Latvijas Universitāti apmeklēja ne tikai Igaunijas zinātnieki, bet arī studenti. 1937. gadā, no 4. līdz 6. aprīlim Rīgā viesojās Tartu universitātes studenti zinātnieka farmakologa, docenta N. Veiderpasa vadībā. No 100 ekskursijas dalībniekiem 76 bija Medicīnas fakultātes farmācijas nodaļas studenti, pārējie - medicīnas, veterinārmedicīnas, tautsaimniecības, jurisprudences, dabaszinātņu un filoloģijas studenti. Stacijā viesus sagaidīja LU Ķīmijas fakultātes farmācijas nodaļas mācībspēki, attiecīgo fakultāšu biedrību un atsevišķu studentu organizāciju pārstāvji. 4. aprīlī ekskursijas vadītājs docents N. Veiderpas uzstājās ar lekciju par praktiskās farmā-

cijas mācīšanu Tartu universitātē un par jauno Igaunijas farmakopeju. Priekšlasījumu beidzot, viņš pasniedza latviešu farmaceitam, docentam Dr. pharm. J. Maizītem jaunas Igaunijas farmakopejas eksemplārus. Ekskursanti apmeklēja Sarkanā Krusta māsu skolu, Zinātniskās tiesu ekspertīzes institūtu, Slimokasu starpbiroja aptiekas un laboratorijas un ķīmijas-farmaceutiskās firmas "Medfro" laboratorijas.

Beidzot tematam par Igaunijas zinātnieku kontaktiem ar LU, var minēt mūsu Universitātes Padomes 1940. gada 28. maijā pieņemto lēmumu - apmaiņas kārtā uzaicināt igauņu zinātnieku grupu. Tajā skaitā profesoru K. Šlossmani (bakteriologs, neatkarīgās Igaunijas Zinātņu akadēmijas prezidents), prof. A. Saaresti (valodnieks - dialektologs, ilggadējs igauņu Dzimtvalodu sabiedrības priekšsēdētājs, dialektoloģisko atlantu un igauņu valodas ideogrāfiskās vārdnīcas autors), jau minēto arheologu, profesoru H. Moru un profesoru P. Armaa (valodnieks, no 1934. gada slāvu un indoeiropiešu valodu profesors Tartu universitātē). Diemžēl, neizdevās noskaidrot, vai šie zinātnieki apmeklēja mūsu Alma mater.

GEORGS BRIEŽKALNS,
LU bibliotēkas bibliogrāfs

IEPAZĪSIMIES

Laiks iet, cilvēki mainās, bet ir vēsture...

Vai atceraties kinorežisora Jāna Streiča filmu "Cilvēka bērns"? Filmas galvenā varoņa lauku puiseļa Boņuka gaitām neskaitāmas reizes līdz sekojuši gan lieli, gan mazi. Spilgts filmas tēls ir arī Paulīne - zēnu atklāta ienaidniece līdz brīdim, kad puikas tiek piekerti nedarbos.

Laiks iet, un arī bērni jau kļuvuši lieli. Šobrīd Paulīne, istajā vārdā AGNESE LATKOVSKA, ir Latvijas Universitātes Ekonomikas un Vadības fakultātes studentu pulkā. Par viņas pašreizējo dzīvi un atmiņām šajā "Universitātes Avīzes" intervijā.

- Ar ko aizpildīta jūsu ikdiena?

- Pašlaik esmu 3. kursa Biznesa vadības bakalaura programmas studente. Savā fakultātē darbojos arī studentu pašpārvaldē. Strādāju Tautas partijā, dziedu Svētā Jēkaba katedrālēs korī, dažreiz uzspēļu basketbolu. Man vienmēr atrodas kas darāms.

- Kādēļ izvēlējāties studijas Ekonomikas un vadības fakultātē?

- Manuprāt, tā ir perspektīva izglītība. Tā ir vispārīgāko zinātņu programma, kuras gaitā studentam rodas priekšstats par Latvijas ekonomisko stāvokli, par biznesa struktūrām Latvijā, par valsts finansēto iestāžu darbību. Šo kursu programmu ir ietverta arī teorija par uzņēmumu dibināšanu un to darbības īpatnībām. Domāju, ka nākotnē es apgūšu vēl kādu profesiju, bet "vadītāja amats" ir labs pamats katrā struktūrvienībā, vai tā būtu tieši saistīta ar ekonomiku vai arī nē.

- Vai studenti jūsu kursā ir draudzīgi?

- Mēs esam ļoti daudz, un visiem kursa biedriem es pat lāgā vārdus nezinu. Ir patīkami dažreiz "ārpuskolas" pasākumos iepazīties ar jauniem cilvēkiem, ar kuriem, izrādās, jau divus gadus vienā auditorijā sēdi. Kopīgu interešu cilvēki parasti salās studentu pašpārvaldē, kursa vakaros un citos ārpus studiju pasākumos. Vecāku nostāsti, ka agrāk kursa biedri bija viens par visiem un visi par vienu, tagad jau ir tikai vēsture. Bez tam, liela daļa jauniešu strādā, jo ar septiņus latus lielu stipendiju izdzīvot šodien nav iespējams. Šos individuāli praktiski var sa-

tikai ieskaitēs, ja kāds draudzīgs kurss biedrs viņus par tādām ir informējis. Tā ir mūsu priekšrocība, ka Ekonomikas fakultātes studenti darbu var atrast jau pirmajā kursā. Arī es pati darba gaitas uzsāku jau pirmajā kursā.

- Jūsu viedoklis par savu augstskolu?

- Neviens nav noslēpums, ka valda uzskats, ka Latvijas Universitātes līmenis balstās uz vecā prestiža lauriem. Taču jāatzīmē, lai kā kritizētu Universitāti, tā vēl joprojām sagatavo labus speciālistus visdaž-

"Meitenēm, kuras sapņo par filmēšanu, es noteikti novēlētu to izbaudīt (..)"

dākajās nozarēs. Bez tam, neviens no cilvēkiem, kas visās kritizē izglītības līmeni, nav nācis klajā ar reāliem priekšlikumiem. Es uzskatu, ka mūsu Universitātē var iegūt labu izglītību, viss ir atkarīgs no studenta - vai viņš studē mammai un tētim vai pats sev. Mācībspēki ir pretimnākoši un atsaucīgi, taču vienīgais trūkums, vismaz Ekonomikas un Vadības fakultātē, ļoti daudz ir veca gadatāpuma pasniegumu. Viņiem jau sen vajadzēja pavadīt savas vecumdienas godam nopelnītā atpūtā. Jauniem cilvēkiem ir grūti sastrādāties ar pasniegumu, kurš daudz lietas uztver kā 60. gados. Bez tam, Latvijas Universitātē piedāvā milzum daudz iespēju papildkursu apgūšanai, arī studijām ārzemēs. Viss ir iespējams, vajag tikai gribēt.

- Kā sākat strādāt Tautas partijā?

- Pirms tam strādāju "Jaunajā Avīzē", gadijās intervēt kādu no Tautas partijas cilvēkiem. Caur viņu es tik uzaicināta strādāt. Pirms 7. Saeimas vēlēšanām biju Rīgas novada nodaļas biroja administratore. Pēc tam pievērsos grāmatvedības lietām.

- Jūsu vaļasprieks ir dziedāšana?

- Jā, man patīk mūzika. No sešu gadu vecuma apmeklēju mūzikas skolu. Man arī ļoti patīk dejot un domāju, ka tas ir loģiski, jo dziesmai līdzī allaž nāk dejas, un dejas - dziesma.

- Meitenes nereti no mazām dienām sapņo par filmēšanu, jums tā ir bijusi dzīves realitāte. Kā kļuvāt par laimīgo Paulīni tik sīvā konkurencē?

- Tā bija likteņa ironija. Mamma toreiz uz konkursu zēna lomai veda brālīti. Sakritības pēc man tajā dienā Rēzeknē bija "Ko tu proti?" konkurss. Tā kā pēc dabas esmu ziņkārīgs cilvēks, nolēmu aiziet apskatīt "filmēšanas onkuļus". Diemžēl, kā izrādījās, neviens no radiem, draugiem, vecākiem nedrīkstēja ieiet konkursa zālē, tā sakot, lai bērni varētu brīvi izturēties. Lomai meklēja desmit gadus vecu meitenīti, taču man jau bija "nopelniem bagātī" vienpadsmit. Tā kā pēc izskata es biju ļoti sīks meitēns un ātri apķēros, ka izskatos daudz jaunāka nekā dažas manas desmitgadīgās konkurentes, padoms nebija tālu jāmeklē. Vēl vienas sakritības pēc konkursa telpā iegājām abi ar brālīti, tā nu režisora atvadu teikums bija:

"Meiteni atradām, vajag vēl puiku". Viss tiešām notika nejauši.

Meitenēm, kuras sapņo par filmēšanu, es noteikti novēlētu to izbaudīt, jo jauns cilvēks nebūtu jauns, ja mācītos no padomiem. Dzīvē vajag mēģināt to, ko vēlies, lai vēlāk nenāktos kādam pārmet, ka varēja būt citādāk.

- Kas bija interesantākais filmēšanas procesā?

- Vai!!! Kā pasākā - jo tālāk, jo trakāk. Tas ir interesants, bet arī ļoti grūts darbs. Arī režisors pēc filmas uzņemšanas atzina, ka viņš darba gaitā aizmirstot, ka strādā ar maziem bērniem, un izturas pret viņiem kā pret pieaugušiem cilvēkiem. Pašā filmēšanas gaitā man ļoti patika darbošanās ar zirgiem. Neskatoties uz to, ka filmā es uz zirga kā "pupu maiss" kratījos, tajā laikā nodarbojos ar jāšanas sportu, un vēl joprojām zirgi manā pasaulē ieņem ļoti svarīgu vietu. Nepatika un tajā vecumā likās nepieļaujams, ka vienā no kadriem režisors man lika raudāt. Desmit gadu vecumā es noteikti nebiju raudulīgs skuķis, tāpēc, lai ko režisors piesolīja, galu galā man acis salēja asaru pilienus.

- Vai piedalīšanās "Cilvēka bērns" dzīvē ir devusi drosmes porciju?

- Nē! Esmu izaugusi kopā ar kaimiņu puiseļiem. Spēlējām "kariņus", lēkājām pa kokiem. Šuvusi lelēm kleitas, sītusi kājas pret grīdu un raudājusi es nekad neesmu. Arī tētis vienmēr atkārtāja, ka "ņupņas" neviens nemil. Varbūt šodien man nepietiktu drosmes lēkt no viena koka uz otru piecu metru augstumā virs zemes, taču ikdienā lēmumus pieņemu pārliecinoši un nevilcinoties.

- Ļoti daudziem skatītājiem filmā patīk epizode ar puiku zverēšanu!

- Arī maniem radiem, draugiem un paziņām šī epizode lie-

kas manu būtību visaptveroša. Domāju, ka tieši tas acu skats ir atzīmējams filmā manu klātbūtni. Citāts, kas iegūlies atmiņā, ir - "Latgalei vajag gudrus un izglītus cilvēkus!". Ar tādu domu es pašlaik arī studēju un strādāju.

- Kāda šķiet Rīga?

- Istenībā jau es esmu dzimusi rīdziniece un līdz trīs gadu vecumam šeit dzīvoju. Pilsētas burzma man arī šķiet pievilcīga.

- Vai kādreiz vēl iznāk tikties ar Boņuku, kā mainījies viņš?

- Viņu es redzu ļoti reti. Pagājušo vasaru viņš pie mums bija atbraucis ciemos. Objektīvi es viņu novērtēt nevaru, jo viņi ar manu brālīti ir viena vecuma un, protams, brālīti viņu augstāk par viņu vienaudžiem.

- Vai vēl kādreiz vēlētos filmēties?

- Pirms dažiem gadiem es noteikti teiktu nē. Bez tam, es jau neesmu aktrise, taču, ja filmā man būtu jātēlo pašai sevi, kāpēc gan ne? "Cilvēka bērns" pirmo reizi noskatījies šogad uz Ziemassvētkiem. Pirmizrādē sēdēju, acis aizvērsi, ausis aiztaisījusi. Esmu dzirdējusi, ka daudziem cilvēkiem ir nepatika pret savu balsi ierakstā vai pret sevi ekrānā. Bez tam, šo filmu es nespēju uztvert kā kaut ko vienotu veselū. Tas ir kadru sakopojums, katrs no tiem filmēts citā vietā. Es zinu, kas stāv tanī brīdī aiz kadra, un man tas liekas būtiskāks par uzfilmēto. Tomēr šī filma ir labs albums gan man, gan vecākiem.

- Kāda jums bija šī vasara?

- Nokārtoju sesiju, strādāju. Augustā biju atvaļinājuma un devos svētceļojumā uz Aglonu. No desmit gadu vecuma katru gadu esmu gājusi uz Aglonu. Svētceļojums ir būtiska manas dzīves sastāvdaļa, kas dod enerģiju un ticību sev visam gadam.

MĀRA SADOVSKA

ĪSUMĀ

Sākas oficiāls darbs pie LU un LMA reorganizācijas

1. septembrī saskaņā ar valdības pieņemto lēmumu oficiāli sākas darbs pie Latvijas Universitātes (LU) un Latvijas Medicīnas akadēmijas (LMA) reorganizācijas, kuras rezultātā Medicīnas akadēmija tiks pievienota Latvijas Universitātei.

Par komisijas vadītāju iecelts Izglītības un zinātnes ministrijas (IZM) valsts sekretāra vietnieks Andrejs Rauhvargers. Komisijā darbosies arī LU rektors Juris Zaķis un LMA rektors Jānis Vētra.

Valdība apstiprina grozījumus studējošo kredītesanas noteikumos

31. augustā valdība akceptējusi grozījumus studējošo kredītesanas noteikumos, kuri turpmāk neparedzēs dzēst 10% no kredīta pamatsummas, ja students kredītu atmaksā gada laikā, bet 5% no pamatsummas, ja atmaksāšana notiek 2 gadu laikā. Noteikumi paredz, ka kredīts jāatmaksā 7 gadu laikā.

Pēc aptuvenām Augstākās izglītības padomes aplēsēm Latvijas augstskolās, neskaitot LU, mācās aptuveni 54 tūkstoši studentu. Akadēmisko gadu sāks 19 valsts augstskolas, tas ir tikpat, cik pagājušajā mācību gadā. Šogad likvidēta Rīgas Aviācijas universitāte, bet sāks strādāt Rīgas Juridiskā augstskola. Latvijā darbojas arī 14 Latvijā izveidotās privātaugstskolas.

Skolas gaitas uzsāk un atsāk daudzi valstsvīri

Ne tikai skolābērni, bet arī daudzi valstsvīri līdz ar jaunā mācību gada sākumu uzsāk vai atsāk mācības.

Visvairāk deputātu - studentu ir Tautas partijas (TP) Saeimas frakcijā. Vineta Mužniece un Mārtiņš Bičevskis studē LU. No Jaunās partijas deputātiem students ir Romāns Mežeckis, kurš turpinās studijas LU Juridiskajā fakultātē. Pirmo reizi jurisprudenci LU bakalaura programmā sāk studēt apvienības "Tevzemei un Brīvībai"/LNNK pārstāvis un labklājības ministrs Roberts Jurds. Savukārt maģistra grādu šajā fakultātē mēģinās iegūt apvienības deputāts, bijušais tieslietu ministrs Dzin-tars Rasnačs.

Mācības šodien atsāk arī citi valstsvīri, piemēram, Nacionālās radio un televīzijas padomes priekš-sēdētājs Ojārs Rubenis LU tieksies pēc komunikāciju zinātņu maģistra grāda.

Sagatavots pēc LETAS informācijas

VĒRO PAŠMĀJU ACS

LU jubilejā dzersim alu jeb komentāri par tendenču mijiedarbību

Iedzīvotāju uzvedībā saskatām tendenci - samazinās stipro dzērienu (nekvalitatīvie spirti - "Rojāls", arī "krutkas" un "Belij Aist") un palielinās vietējā produkta - "Aldara" alus lietošana.

So parādību 1999. gada 27. maijā iezīmēja mūsu valstī populārais ārsts-narkologs, Dr. med. honoris causa, Fraternitas Metropolitana filistrs Jānis Stražiņš: "Lai protestētu pret tautas nodzirdēšanu ar ļoti nekvalitatīvu alkoholu, es popularizēšu kvalitatīvu alkoholu - vietējo alu." (P. Stražiņa Medicīnas vēstures muzeja rīkotajā saietā narkologu J. Stražiņu mēs redzējām ar glāzi "Aldara" alus rokā.) LZA zinātnisko prēmiju laureāti saietā savos

referātos pastāstīja par alu kā pārtikas produktu, ārstniecisku līdzekli (ziņoja neārsti), apetītes veicinātāju utt. Savu viedokli puda rakstnieks un ārsts (brīvās profesijas pārstāvis) Jānis Liepiņš un daudzām izteiktām domām nepiekrita. "Aldara" prezidents V. Gavrilovs teica, ka tādi nu mēs esam - alus lietotāji un nelietotāji, taču alus veicina sarunas mūsu starpā, un tā ir vērtīga lieta.

Esmu ārsts - venerologs un pievērsīšu lasītāju uzmanību otrai tendencei. Latvijās tautai veselības medicīnā (mani mācīja lietot terminu "sociālā higiēna") vērojama saslimstības ar sifilisu samazināšanās. Šis slimības izplatība tieši atkarīga no promiskuitātisko seksuālo kontaktu

skaita sabiedrībā (vārdnīcu skaidrojumā tas nozīmē bezizvēles saskarsmi jeb, kad patricietis par savu dzimumpartneri izvēlas plebeju.) Nav grūti saskatīt likumsakarību, ka lielgrādīgais nekvalitatīvais alkohols stiprāk ietekmē smadzeņu šūnas un to lietojis cilvēks ātrāk un pamatīgāk apdraud sevi ar uzvedības kontroles trūkumu. Alus reibonim tādas sekas ir vērojamas stipri mazākā mērā.

Var ierosināt korektam zinātniskam pētījumam darba hipotēzi: Latvijas alus lietošanas daudzuma palielināšanās samazina sifilisa izplatību. Taču ar populārās personības Jāņa Stražiņa viedokli un nostāju pietiek, lai sabiedrībā propagandētu latviešu tautas gudrību - alus ir labāks par

brandvīnu.

A l u m
v e l t i t ā
s a n ā k s m e
t u r p i n ā j ā s
"Fr. Metro-
politana" mī-
teklī, un pre-
zidentam V. Gavrilovam korporācijas
krustdēli piedāvāja "Aldara" alu, pa-
stāstīja par korporācijas tradīcijām,
mūža organizācijas pēctecības un ne-
pārtrauktības elementu saglabāšanu
laika gaitā. Frāteri ar alus kausiem
rokās skandēja savu dziesmu.

Fr. Metropolitana filistrs, LZA
korespondētājloceklis, LU
profesors ALFRĒDS MILTIŅŠ

Vai sportosim?

Ir klāt atkal studiju laiks, un katram studētgrībētājam tiek piedāvāta iespēja nodarboties ar fizisko kultūru un sportu dažādos sporta veidos, kā vieglatlētikā, atlētiskajā vingrošanā, futbolā, ritmiskajā vingrošanā, brīvā un grieķu - romiešu cīņā, galda tenisā, volejbolā, slēpošanā, orientēšanās sportā, basketbolā, šahā un dambretē. Tuvāka informācija ir iegūstama savā fakultātē pie fakultāšu kuratoriem sporta darbā.

Diemžēl, šis akadēmiskais gads iesācies ar nepatīkamu situāciju, jo tiks lemts tagadējā LU stadiona (Kr. Barona ielā 116a) liktenis. Būt vai nebūt? Vai šķirsimies no šīs sporta bāzes? Vai studentiem tiks liegta iespēja trenēties šeit? Šie jautājumi tiks apspriesti tuvākajā laikā.

MAREKS LAUVA

INFORMĀCIJA, REKLĀMA, SLUDINĀJUMI

Saltupa stipendija latviešu
studentiem, lai studētu ASV

Ikgadēja 10 000 dolāru liela stipendija nodibināta par piemiņu Dr. Mudītei I. Zilītei Saltups no viņas mantojuma. To piešķir Baltijas Studiju Veicināšanas apvienība, Inc. (AABS). Mantojumā teikts, ka stipendija jāpiešķir Latvijas studentiem tālākām studijām ASV. Mantojums paredz, ka stipendijas saņēmējiem jābūt Latvijas pilsoņiem, jārunā latviski un jābūt pierakstītiem Latvijā.

2000./2001. akadēmiskajā gadā piešķirs divas stipendijas, 10 000 ASV dolāru apmērā katru. Tālākajos gados būs tikai viena stipendija gadā.

Iegūstot 10 000 USD lielo Saltupa stipendiju, saņēmējs noslēdz līgumu ar AABS, ka atgriezies Latvijā pēc studiju pabeigšanas ASV.

Kandidātam jāpilda šādi noteikumi:

1. Iesniegums jāiesniedz AABS Baltijas birojā (Baltijas Akadēmiskais centrs, Latvijas Universitāte, Raiņa bulvāris 19, 241. ist., LV-1586, Rīga, Latvija) līdz 1999. gada 30. septembrim.

2. Iesniegumā jābūt dokumentiem, kas apliecina pilsonību, pieraksta vietu un izrakstam par studijām kādā no augstākajām mācību iestādēm Latvijā par pēdējiem diviem gadiem. Priekšroka tiks dota studentiem, kas:

- ir pabeiguši savas studijas bakalaura programmu un
- studē humanitārās vai sociālās zinātnes.

3. Iesniegumus izvērtēs AABS prezidenta apstiprināta komiteja. Finālistus intervēs latviešu un angļu valodās. Stipendiju izmaksās 10 vienlīdzīgos maksājumos ik mēnesi, kad būs saņemts paziņojums, ka students ierakstīts akreditētā ASV universitātē un kamēr studijas noritēs sekmīgi.

Stipendiju var papildināt arī no citiem avotiem.

Tuvāka informācija: Edgars Kariks
Baltijas Studiju Veicināšanas apvienībā
Tāl. 7 220 669
E-pasts: aabs@lanet.lv
Raiņa bulv. 19 - 241

Curriculum Resource Center
Announces 1999 Fall Sessions
Organized in cooperation with the
Departments and Programs of the
Central European University

Applicants for CRC Sessions must:

- * Be university teachers and/or professionals (who teach part-time) in the Social Sciences and Humanities from the region who are preparing new or revising previously taught courses;
- * Have sufficient English language ability to participate in discussions and use resource materials;
- * Submit an application with all accompanying required documents as stated on the CRC application form.

All costs related to transportation and accommodation during the sessions will be covered by CRC.

Curriculum Development Program application, visiting session schedule and further information on the center's outreach activities and resources may be obtained from the CRC office at the Central European University or through national Soros Foundations.

Mailing address:

Curriculum Resource Center (CRC)/Central European University
Nador utca 9, H-1051 Budapest, Hungary;
Tel: ++ (36 - 1) 327 3189 or 327 3000;
Fax: ++ (36 - 1) 327 3190
E-mail: crc@ceu.hu
WWW address: http://www.ceu.hu/crc/

Non-Discrimination Policy

Central European University does not discriminate on the basis of - including, but not limited to - race, color, national and ethnic origin, religion, gender or sexual orientation in administering its educational policies, admissions policies, scholarship and loan programs, and athletic and other school-administered programs.

Schedule of CRC Sessions

17 September 1999

(Is the application deadline for the following sessions)

- History: 1 - 7 November 1999
Session will focus on Oral History
- Economics: 8 - 14 November 1999
Session will focus on Macroeconomic Stabilization and Growth in Central and Eastern European Countries
- International Management Center: 15 - 21 November 1999
Session will focus on International Human Resource Management and Organizational Culture

8 October 1999

(Is the application deadline for the following sessions)

- Media Studies: 22 - 28 November 1999
Session will focus on Information Society and the Internet
- Medieval Studies: 29 November - 5 December 1999
Session will focus on Visual Sources in Medieval Research
- Environmental Sciences and Policy: 29 November - 5 December 1999
Session will focus on Environmental Issues of the Countryside

Sīkāka informācija "UA" redakcijā, Raiņa bulv. 19, 136. telpā.

Aicinām rakstītgrībošos!

Studenti, kas vēlas mēģināt kļūt par laikraksta "Universitātes Avīze" korespondentiem, laipni aicināti redakcijā Raiņa bulvārī 19, 136. telpā, tālr. 7222944

The Research Support Scheme of
the OSSF invites applications for
RSS 2000 grants

The Research Support Scheme of the OSSF, a part of the Soros Foundations network, is aimed at developing academic research capacity by supporting original, innovative and high quality research in the social sciences and humanities, carried out in and concerned with issues particularly affecting Eastern and Central Europe, Transcaucasia, Central Asia and Mongolia (i. e. "the RSS region").

The subjects to be supported in 2000 and priorities for them are:

Art and Architecture, Cultural and Social Anthropology, Economics, Education, History, Human Ecology, Environmental Issues and Sustainable Development, Law, Linguistics, Literature, Philosophy, Political Science, Social Psychology, Sociology, Urban, Rural and Population Studies.

Priority will be given to researchers under 45 years of age, and to multi-disciplinary and comparative projects.

There will be Co-Operative project Grants from six months to two years.

The amount of each grant will range between US\$ 150 to US\$ 700 per month depending on the level of involvement (full-time or part-time), qualifications, experience, local conditions and the particular situation of recipients. Under both types of support, additional legitimate research expenses (such as field research, documentation, travel etc.) may be covered.

RSS grants are not designed to support extended periods of study undertaken in countries outside the RSS region. Researchers resident outside the region are eligible only for limited support, preferably as members of group or co-operative projects.

Further information and official application forms can be obtained free of charge from the RSS office, Bartolomejska 11, 110 00 Prague 1, Czech Republic, or from the Soros Foundation - Latvia Educational Advising Center, Raiņa blvd. 19, room 243. They are also available via the Internet at <http://www.rss.cz> or on anonymous ftp at address mail.rss.cz in directory/pub/applications.

The Deadline for submitting the application is October 18, 1999.

All application materials must be presented in original plus two copies and must be in English. The RSS Committee will notify applicants of the results in June 2000.

Sīkāka informācija "UA" redakcijā,
Raiņa bulv. 19, 136. telpā.

Viena no
iespējām

Latvijā ir daudz dažādu jaunatnes organizāciju. Starp tām arī JKS - Jaunatnes Kristīgā savienība. Tās Rīgas nodaļas mītne ir Audēju ielā 5.

Šī ir ekumēniska organizācija, kas ir pieejama ikvienam neatkarīgi no viņa konfesionālās piederības un kurā nepastāv ne dzimuma, ne ādas krāsas, ne vecuma ierobežojums. Organizācija ir atvērta arī tiem, kuri vēl nav atraduši savu ceļu uz kristietību.

JKS simbols ir trīsstūris, kura šķautnes apzīmē dvēseles, miesas un gara harmoniju.

Organizācija darbojas kā nodaļu apvienība, un tai ir nodaļas deviņās Latvijas pilsētās: Liepājā, Cēsīs, Ventspilī, Kuldīgā, Cesvainē, Kandavā, Rīgā, Rojā un Siguldā.

Iesaistoties organizācijā, jauniešiem iespējams piedalīties dažādās programmās. Piemēram, skautu, sporta, izdzīvošanas, Ten sing (teenager singing - angļu val.), sieviete un vide, reliģiskās domas apmaiņas un citās programmās.

Interesants un neparasts ir Baltijas jūras valstu jaunatnes projekts, kurā iesaistītas Igaunija, Latvija, Lietuva, Krievija un Polija ar domu stiprināt šajā reģionā jaunatnes organizāciju sadarbību. Šajā programmā ir delegāciju apmaiņas, ceļojumi, reģionālā apmācība un tamlīdzīgi pasākumi. Tas ir veids, kā apgūt zināšanas par to, kādas ir iespējas un pienākumi, darbojoties dažādās jaunatnes organizācijās.

Ja arī jūs vēlaties iesaistīties Jaunatnes Kristīgās savienības biedru un aktivistu pulkā, zvaniet pa tālruni: 7-220350 vai arī nāciet uz Audēju ielu 5.

Nams Audēju ielā 5

DERMA ĀRSTNIECISKĀS KOSMĒTIKAS KABINETS
GERTRŪDES 30 • 2. STĀVS
TEL. 7310504 • MOB. 9519100

- TĒTOVĒŠANA
- UZACU FORMAS IZVEIDOŠANA
- ACU KONTŪRLĪNIJU IEZĪMĒŠANA
- LŪPU KONTŪRLĪNIJU IZVEIDOŠANA
- LŪPU PILDĪŠANA AR DABĪGO KRĀSU
- DZIMUMZĪMĪTES IZVEIDOŠANA
- TĒTOVĒJUMU UZ ĶERMENĀ AR HENNU
- PROBLĒMĀTISKĀS SEJAS ĀDAS ĀRSTĒŠANA
- ĀRSTA KONSULTĀCIJA PAR SEJAS KOPŠANU
- KĀRPŪ, PĀPILLOMU, ASINSVADU LIKVIDĒŠANA
- ELEKTROEPILĀCIJA
- (CĪŅAI AR NEVĒLAMU SEJAS APMĀTOJUMU)
- AUSS LĪPĪŅU CAURDURŠANA
- UZACU FORMAS IZVEIDOŠANA AR PINCETI

LU STUDENTIEM, UZRADOT ŠO KUPONU 15% ATLAIDE

Piedāvāju darbu kosmētikas jomā.
Tāl. 2428798 (vakaros) INESE

Student, gutausschend, sucht Brieffreundschaft (Deutsch oder Englisch).
Male, Student, good looking, sks. penpals for correspondence (English or German).
Roman Haas, Fibichova 6, CZ-568 02 Svitavy Czech republic

Kristus draudze aicina piedalīties sekojošos
bezmaksas neklātienēs (pa pastu)
Bībeles kursos:

latviešu valodā:

Lai Top Gaisma!
Mazā Nometņu ielā 1 - p.k. LTG
Rīga, LV-1002

krievu vai vācu valodā:

Eastern European Mission & BF
Heizwerkstrasse 12
A-1232 Vienna, Austria

angļu valodā:

World Bible School
6404 Paige Rd.
The Colony, TX 75056
USA

World English Institute
P.O. Box 22637
Little Rock, AR 72221-2637
USA

Interesentus lūdzam atsaukties, sūtot savu vārdu, uzvārdu un adresi uz vēlamā kursa adresi.

RE, KĀ!

Kas patīk viņam?

Auns. Viņam patīk pārliecinātība, ātrums un cilvēki bez kompleksiem, isāk sakot: jāvalda īstai svelmei!

Vērsis. Pats galvenais - dod viņam nedaudz laika! Vari uzaicināt viņu uz kādu pasākumu.

Dvīņi. Vienkārši klausies, ko viņš saka, un ļauj viņam runāt! Pie tam skaties tieši viņam acīs.

Vēzis. Bez jūtām tev nekas neizdosies. Pilnmēness un romantiska mūzika - tas ir vajadzīgs!

Lauva. Viņam patīk skatīties un redzēt. Iznāc no ēnas - satricēsi apgērbies un uzkrāsojies!

Jaunava. Te nepieciešams delikāts spēks. Vajag kaut kā pārvarēt iedzimto nedrošību!

Svari. Svarīga ir mūzika! Viņš dievina romantismu, jauku mūziku un saulrietu.

Skorpions. Tiec vajā no visām "bremzēm"! Viņš sniedz visu, bet esi uzmanīga: arī vēlas saņemt visu.

Strēlnieks. Stāsti viņam par ceļojumiem! Tavas ilgas pēc ceļojumiem pievilinās viņu.

Mežzāis. Be cool! Uzreiz neizrādi, ka viņš tev patīk. Viņš ir lēnīgs, taču veiksmīnīks...

Ūdensvīrs. Ļauj viņam spēlēt glābēja lomu! Neesi uzbāzīga! Viņam ir jāveic pirmais solis.

Zivs. Nepadari viņu par ieslodzīto! Ļauj viņam "peldēt". Viņš vienmēr atgriezīsies pie tevis un... paliks.

"Universitātes Avīze"

Redaktore ILZE BRINKMANE
Tekstus rediģē IEVA JASINSKA
Tekstus ievada BRIGITA KERSTENA
Datortekstus veido TOMS GRĪNBERGS
Numurā izmantoti ANDAS LASES zīmējumi
Avīzes līdz jums nogādā MAREKS LAUVA

Adrese: Raiņa bulv. 19, 136. telpa, Rīga, LV-1586 (pastkastīte atrodas vestibālā, blakus taksofoniem)

Tālrunis: 7222944; mājas lapa: <http://ieva05.lanet.lv/~luua>

Elektroniskais pasts: luua@lanet.lv

Reģistrācijas apliecība Nr. 535.

Pārpublicēšanas un citēšanas gadījumā atsauce uz "UA" obligāta. Redakcijas viedoklis ne vienmēr sakrīt ar rakstu autoru viedokli.

studentu padomes lapa

Atkal studijas ir klāt!

Kā jau katru gadu vasara ir pagājusi, un atkal būs jāsāk mācīties. Šis mācību gads ir īpašs ne tikai tāpēc, ka tas ir 1999./2000. mācību gads, kad mēs visi ieiesim jaunajā gadsimtā, bet arī tāpēc, ka šogad mūsu Universitātei aprit 80 gadu. Daudziem no mūsu Universitātes studentiem šis ir pirmais mācību gads, kad viss apkārt ir vēl tik nepazīstams, jauns un aizraujošs. Savukārt citiem tas ir pēdējais mācību gads, kas liekas tik neiespējami un skumji, jo tavš studiju laiks drīz beigsies. Pārējiem studentiem tas ir studiju laika vidus, kad vēl ir tik daudz iespēju pierādīt sevi un apzināt visas augstskolas piedāvātās iespējas sevi pilnveidot. Mūs visus vieno tas, ka esam lielākās un vie-

nas no vecākajām augstskolas – Latvijas Universitātes – studenti, kuriem šogad būs daudz iespēju pierādīt to, ka mums rūp mūsu augstskolas nākotne, ka mums rūp mūsu studijas un ka mēs esam vieni savā starpā. Centīsimies izmantot šos mūsu studiju gadus, lai pilnveidotu ne tikai savas zināšanas, bet arī veicinātu savas sabiedriskās aktivitātes un sniegtu lielāku atbalstu savas augstskolas Studentu pašpārvalžu aktivitātēm. Latvijas Universitātes Studentu padome novēl Jums veiksmīgu, pilnvērtīgu un labām sekmēm papildu jauno mācību gadu! Ceram uz mūsu kopīgo un veiksmīgo sadarbību tavu studiju laikā!

ILONA BAUDA

Latvijas Universitātes 80 gadu jubilejas svinības studentu garā

Šogad septembrī mūsu Universitāte atzīmē 80 gadu jubileju. Studentu padome ir nolēmusi šo grandiozo svinību ietvaros rīkot "Jubilejas svētkus" studentiem. Šī gada 18. septembrī plkst. 21.00 LU studentiem būs iespēja sanākt kopā Kipsalas hallē un atzīmēt Universitātes dzimšanas dienu. Tās būs īstas dzimšanas dienas svinības ar dāvanām, atrakcijām, dejām un ieeju visiem par brīvu. Mēs varēsim priecāties kopā ar Time After Time, Līviem, Jauno Mēnesi un Aristoteli līdz pat rīta agrumam. Visiem būs iespējas saņemt dāvanas un balvas no pasākuma organizētājiem (no mums) un atbalstītājiem. Tātad neaizmirsti - 18. septembris, plkst. 21.00, Kipsalas halle!

Tikšanās vietu mainīt nedrīkst!

ILONA

Septembra KNZ konkurss

Nu, sveiki atkal mani mazie draudziņi. Redzu un jūtu, ka bijāt noilgojušies pēc viena kārtīga KNZ konkursa. Noslaukiet puņķainos degunus un izmetiet mitrās salvetes, jo atkal būs jāpalauza sava mazā galviņa. Šī vasara taču mums visiem bija tik raiba un dāsna. Katrs varēja mēģināt piepildīt savu mazo zilo sapnīti, kabatu un vēderu. Cik nu katrs to izdarīja, tas lai paliek viņa ziņā, bet KNZ gan ir pamatīgi pastrādājis un sastrādājis dažādas jaunas lietas. Kurš tūsnis ir paspējis izpirkt aptieku ortopēdisko apavu krājumus, kurš pastrādāt ogļu sahtā. Ir jau, protams, daudzi citi darbiņi padarīti. Kā piemēru var minēt kaut vai Latvijas mežonīgāko vasaras upju iekarošanu Salacā un Ogrē. Par to būs atsevišķa saruna. Neskatoties uz to, ka nu jau ir pagājis kāds laiciņš kopš pēdējā konkursa, savus varoņus un uzvarētājus KNZ neaizmirst. Atkal gan neuzpērkamo žūrijas komisiju māt šaubas (Laimas pulksteņa testi) par dažu konkursantu lojalitāti un godīgumu. Tāpēc arī bez sirdsapziņas pārmetumiem paziņojam ka biedrene I. Dzene tiek diskvalificēta uz trijām kārtām par krāpšanos. Šoreiz uzvarētāju nav. Ir tikai viens otrās vietas ieguvējs – Oļegs Barons. Loģiski, ka otrajai vietai balva nepienākas. Pārējie dalībnieki var asināt zimuļus nākamajai kārtai. Pareizās atbildes šoreiz nespēja atkopt pat dators, tāpēc nav brīnums, ka visas Ilzes un Raimondi vēl arvien slauka asaras. Un tātad iepriekšējās kārtas atrisinājumi: 1 a), 2 a) un arī b), 3 c). Apgrūtinātie šīs kārtas jautājumi būs saistīti ar šīs vasaras KNZ piedzīvojumiem (kaut vai daļēji). Kā māca paruna, katrs pats savas nelaimes kalējs, tāpēc ķeraties vien klāt jautājumiem.

1. Kurš no KNZ vecbiedriem visu saulaino vasaru bija spiests pavadīt invalida ratiņos, izmēģinot jaunus ortopēdiskos apavus?

- kā jau katru vasaru, skandalozī slavenais Ustups;
- KNZ sekretārs A. Kalniņš – viņu nolīga LSA;
- tik tizls var būt tikai rasists Melders;
- Melnis vienkārši gribēja izkrāpt apdrošināšanas naudu.

2. Kādas ģeniālas atziņas guva nenogurdināmie KNZ ornitologi braucienā pa Salacu?

- nesen Vālmieras apkārtnē nokritušajā meteoritā atrodas ūdens;
- sapalus var veiksmīgi pievilināt ar B. S. Švinska sporta čību smaku;
- katrā pieturvietā laivotājus sagaida vismaz viens bagāžas nesējais nēģeris (gods un slava SNBLU – Salacas Noguļošu Braucēju Labsajūtas Uzlabotāji).

3. Kurā pasaules nostūrī savu melno darbiņu labi paveica KNZ "bērnu mīļi" (vārdos nesauksim)?

- saules, un ne tikai, papildītājās Havaju salās;
- kaut kādā mistiskajā "Mežezērā" vai "Ezerzemē";
- tas nebija iespējams, viņus sen bija atšifrējuši sašutušie vecāki un modrā bērnu policija.

Uzvarētāji, kā jau vienmēr, varēs iegrabties un parakāties B. S. Švinska melomāniskajā disku kolekcijā pēc alkatības pakāpes. Nu ko, mazie draugiņi un draugaļas, tad uz redzīti! Jā gan.

SP lapu veidojis
Edgars Melnis

Vienmēr Jūsu KNZ

Vai mēs pieļausim maksas augstāko izglītību Latvijā ???

Katra jauna valdība nāk ar jauniem lēmumiem. Andra Šķēles valdība jau ir sevi pierādījusi kā visnotaļ kardinālu lēmumu pieņēmēju. Šī valdība vasaras laikā, kad studentiem ir brīvlaiks, mēģināja veikt manipulācijas ar Latvijas Universitāti un Rīgas Stradiņa universitāti (Medicīnas akadēmiju), cenšoties šo abu augstskolu vietā izveidot jaunu augstskolu. Pašlaik ir pieņemts lēmums par Rīgas Stradiņa Universitātes pievienošanu mūsu augstskolai, saglabājot Latvijas Universitātes vārdu. Diemžēl, ar to valdības kardinālie lēmumi nav beigušies! Andra Šķēles valdība vēlas ieviest maksas augstāko izglītību! Valdība uzskata, ka ir nelietderīgi dot jauniešiem iespēju studēt par valsts līdzekļiem. Tā uzskata,

ka jauniešiem vai to vecākiem ir jāatrod iespēja, kā pašiem apmaksāt savas studijas augstskolā, vai arī jāņem no valsts studiju kredīts, lai tomēr varētu iegūt augstāko izglītību. Kā gan mēs varam ticēt tam, ka studiju kredīts būs pietiekams visiem studēt gribošajiem? Katrai augstskolai ir piešķirts konkrēts studiju kredīta apjoms, neļaujot mums izvēlēties, kurā augstskolā mēs vēlamies mācīties, izmantojot studiju kredītu. Vai mēs vēlamies pieļaut šādas situācijas izveidošanos? Vai mēs vēlamies maksas izglītību? Latvijas Universitātes Studentu padome nevēlas, lai tiktu ieviesta maksas izglītība, jo uzskata, ka tas pārvērtīs augstāko izglītību par elitāru izglītību, kas liegs iespēju studēt visiem, kas to

vēlas un kas to spēj. Šī iemesla dēļ kopā ar Latvijas Studentu Apvienību mēs gatavojam studentu protesta demonstrāciju šī gada 16. septembrī, kad uz Rīgas ielām izies visu Latvijas augstskolu studenti. Mums ir jāparāda un jācinās par savām interesēm iegūt augstāko izglītību. LU Studentu padome lūdz savas augstskolas studentus nepalikāt vienaldzīgiem un atsaukties mūsu aicinājumam doties demonstrācijā. Kopīgi mēs varam panākt daudz vairāk nekā katrs atsevišķi. Tāpēc sekojiet informācijai un esiet gatavi doties ielās!

Studentu padomes
priekšsēdētāja
ILONA BAUDA

Trīs dienas Kolkas monsturu ielenkumā!

Lai jūs nemaldina virraksts, dārgie lasītāji, jo šis atkal būs viens no tiem parastajiem stāstiem par ikgadējiem Studentu padomes rīkotajiem semināriem. Ja statistika un atmiņa neviļ, tad šis jau bija piektais seminārs, kurš bija veltīts studentu pašpārvaldēm un to aktīvistiem, kurš notika no 27. līdz 29. augustam. Kā paši redzat, tas jau kļūst par neizbējamu tradīciju, kā arī dažas citas lietas, kuras ir saistītas ar šiem semināriem. Tik nopietnam pasākumam, saprotams, tika organizēta ļoti rūpīga atlase KNZ vadībā. Vārat ticēt vai nē, bet no milzīgā pūļa tika atlasīti 19 cilvēki (pat daži ekonomisti), un tie, kas nepaspēja uz autobusu, protams, ka ir absolūti neveiksminieki. Tā, laimīgi sakāpuši autobusā, konkursu izturējušie ripoja pretī tumšajiem Kolkas siliem, pa ceļam apdzidami ne vienu vien automašīnu. Nepagāja ne 4 stundas, kad, skanot kopīgi dziedātām dziesmām, autobuss izriņķoja cauri Kolkas iedzīvotāju uzceltajiem goda vārtiem un orķestra pavadijuma apstājās pie pārsteidzoši labi sakoptas piecvaigžņu viesnīcas. Jāsaka, ka, zinot par sagaidāmajiem Kolkas sporta svētkiem, SP sporta aktīvistu jau bija sagatavojušies vismaz divām disciplīnām – rītenbraukšanai un volejbolam. Bagāžas nesēju dēļ (droši vien vietējie bija tos uzpirkuši) rītenbraukšana atkrita, jo veiksmīgi tika salocīta riepa. Tas gan netraucēja semināra dalībniekiem iejusties Kolkas atmosfērā. Vakariņojot vietējā kafējnicā, atplauka pat vissadrūmušākās seas. Tā arī pirmajā vakarā pēc semināra atklāšanas un draudzīgas dažu neiepazīto iepazīšanās visi devās gulēt, nobrieduši milzu darbiem turpmākajās dienās. Austot rītam, dažs labs gan nepamodās sev paredzētajā vietā, taču tas strādātprieku nemazināja. Laikam jau iepriekšējā vakara kailpeldes bija nākušas par labu. Brokastis un atpūta mijās viena pēc otras, līdz beidzot uzkrātie spēki varēja izlauzties ražīgā darbā. Jau pie pašpārvalžu prezentācijām atklājās dažādi trūkumi un visvisādi melni varas uzurpēšanas nodomi. Nekavējoties tika izveidotas darba grupas un sadalīti pienākumi – LU 80 gadu Jubilejas svētku darba grupa, studentu demons-

trāciju darba grupa, kā arī Radio KNZ darba grupa. Visiem spilgti paliks atmiņā SP priekšsēdētājas elpu aizraujošais stāstījums par Unibanku un ar to saistīto Studentu banku. Diemžēl to pārtrauca zvans, kas aicināja visus pusdienās. Tādā kārdinājumam nespēj pretoties neviens. Sātīgās pusdienās, no kurām savu daļu dabūja arī vietējie Enkuri (tā Kolkā sauc suņus) un kāds Igaunis, stipri mazināja SP cīņas sparū. Tas arī ietekmēja sportistu sniegumu vietējā sporta pasākumā. Jau iesildīšanās ar pildbumbām vien mūsējos izsita no līdzsvara. Turpmāko nožēlojamo skriešanu pakal bumbām un divieļiem nav vērts pat pieminēt. Vienīgais, kas atsvēra piedzīvoto morālo krahā, ir veiksmē totalizatorā, kur divas apburošas SP blondīnes veiksmīgi vinnēja biļetes uz vietējo balli. Vakariņu laikā tika apspriesti sakāves iemesli, un visi nonāca pie vienota secinājuma – spēcīgs spraiģpartneris un personību trūkums. Nepaspēja pie viesnīcas iekurties ugunsurs un izcepties kartupeļi, kad blondīnes bija no balles atpakaļ ar vakara pārsteigumu – vietējo burvju mākslinieku. Nepārprotami, ka turpmākā vakara daļa izvērtās ļoti interesanta. Tika stāstīti visneticamākie stāsti un rādīti visdažādākie triki. Paši intriģējošākie šoreiz izrādījās pakrišana zem ceļaruļļa, cigarešu dzēšana gan uz mēles, gan acī. Bija arī citi sikumi, bet viss aizraujošākais sākās tad, kad mākslinieks, neprasot papildus samaksu, parādīja kroņa numuru – ar mēli apdzēsa ugunsursu. Nepārprotami, ka šāda veida priekšnesumi atstāja milzīgu iespaidu uz klātesošajiem. Pēc vairākkārtējiem mākslinieka lūgumiem pat skopais Melnis padevās un aizdeva savu magnetolu balles DJ. Jāuzteic Uno Strazdiņš, kurš bez jebkāda pamudinājuma

ziedoja fotoaparātu ar dažādiem objektīviem kopējas sportistu bildes uzņemšanai. Par atbildību vietējie apsolīja atstāt vismaz dažas no atstītajām bildēm. Priecē fakts, ka visu mākslinieka uzstāšanos atļāvas apmaksāt Saivas jaunkundze (ekonomiste)! Rīta gaismai austot atklājās, ka ir palicis maz laika, lai iepazītu Kolkas ievērojamākās arhitektoniskās būves, tāpēc šis darba grafika punkts tika izslēgts. Apkopojot darba grupu paveikto, varēja secināt, ka seminārs nav velti organizēts, jo dažādas idejas bira kā no pārpilnības raga. Katrai problēmai tika atrasti vismaz trīs plāni, kā iziet no situācijas. Tā tas vilkās līdz pat pusdienu glābējzvanam, pēc kura līdz pat autobusa atbraukšanai visi gremdējās skaistās atmiņās par vakardienas šovu. Mājupceļš līdz Rīgai bija nogurdinošs, tāpēc arī pa ceļam visi laicīgi atvadījās no Inta Mežjāņa, kurš tika pamests meža vidū. Seminārs ir beidzies, bet, manuprāt, visi sirdi saglabās gaisas atmiņas un mēģinās realizēt semināra idejas dzīvē. Uz tikšanos nākamvasar.

Vienmēr Jūsu
B. S. ŠVINSKIS.

LU 80 gadu jubilejas svētki 18. Septembrī plkst. 21.00 Kīpsalas hallē

**Gavilē: Aristotelis, studenti,
studentu draugi,
mācībspēki,
kā arī**

Līvi

**Jauns Mēness
Time After Time**

Uzgavilēsim Alma Mater!

Bezmaksas ieeja

